Published and distributed under permit No. 200 authorized by the Act of Oct. 6, 1917, [illegible] Post Office of Chicago, Ill. By order of the president, A. S. Burleson, Postmaster General.

Največji slovenski tednik v Združenih državah

Izhaja vsako sredo.

Naročnina:
Za člane, na leto...$0.96
Za nečlane.....$1.50
Za inozemstvo $2.00

NASLOV uredništva in upravništva:
1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

DELO — OFFICIAL ORGAN — IZOBRAZBA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.

Issued every Wednesday

Subscription price:
For members, yearly.$0.96
For nonmembers...$1.50
Foreign Countries..$2.00

OFFICE OF PUBLICATION:
1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 2487

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON JUNE 22, 1918.

No 51.—Štev. 51. Chicago, Ill., 24. decembra (December) 1918. Leto IV. Volume IV.

Ameriške vesti.

JUGOSLOVANSKI DOBRODELNI SKLAD.

(Jugoslav Relief Fund.)

V oklicu "Odprimo srce, odprimo roke!" smo pred kratkem obelodanili vest, da se snuje v Ameriki posebna dobrodelna akcija ali odbor, kojega namen bode, pomagati našemu trpečemu in bednemu ljudstvu v stari domovini.

Za to akcijo, ali delovanje se je zavzel pred vsem ugledni in domoljubni rojak Walter Predovich iz Pueblo, Colo., o katerm smo že bolj obširno pisali nedavno.

Mr. Predovich si je izbral za ta plemeniti posel vrednega sovrstnika, rojaka Father Francis Jagra, majorja Ameriškega Rdečega Križa. Oba označena rodoljuba sta se mudila te dni v Washington, D. C. v raznih merodajnih uradih; predvsem pa pri ravnateljstvu Rdečega Križa, kjer sta prosila v imenu ameriških Jugoslovanov pomoči za naše omilovanja vredne Slovence, Hrvate in Srbe v starem kraju. Beda zunaj je namreč sedaj velika in nepopisna. Ljudstvo strada in prezeba tako, da umira lakote ter mraza. Poroča se nam, da je začelo naše omilovanja vredno ljudstvo v domovini nositi neke posebne vrste obleko, narejeno iz kopriv, ker primanjkuje sukninega volnenega in platnega blaga. Beda in lakota je nastala zunaj sedaj še večja vsled tega, ker se je vrnilo na dom na tisoče in tisoče vojakov z raznih front.

Iz poročila Rev. Fr. Jagra in rojaka W. Predovicha posnemamo, da je vodstvo Amer. Rdečega Križa zelo naklonjeno ideji Jugoslovanskega dobrodelnega sklada. Amer. Rdeči Križ se je že obrnil v tej zadevi na ameriško vlado; pred vsem pa na vojni department in živilskega komisarja Hooverja. Vse kaže na to, da bomo morda lahko že v kratkem pomagali svojcem v stari domovini. Father Jager pričakuje sleherni dan odločilnega odgovora iz Washingtona.

Da bo pa imela naša započeta akcija tem boljši uspeh je predsednik začasnega tozadevnega pripravljalnega odbora — Rev. Jager na v Chicagu se vršeči konferenci dne 19. t. m. priporočal sledeče:

"Vse večje in druge slovenske ter ostale jugoslovanske podporne organizacije, slovenske farne občine (gg. župniki), društva, in posamezni znani rojaki po raznih slovenskih naselbinah, naj se takoj, ali nenudoma obrnejo na svoje senatorje in kongresnike v Washingtonu, D. C. s pismenimi prošnjami ali brzojavkami, da naj se leti senatorji in kongresniki zavzamejo pri vodstvu Amer. Rdečega Križa za to plemenito idejo. To nam bo veliko pripomoglo.

Na že gori označeni konferenci dosedanjega pripravljalnega odbora, vršeči se dne 19. dec. v Great Northern hotelu, Chicago, Ill., katere se je vdeležilo več zastopnikov Slovencev, Hrvatov in Srbov je bilo tudi sklenjeno sklicati dne 12. jan. 1919 v LaSalle hotelu Chicago, Ill. zastopnike vseh večjih slovenskih, hrvaških in srbskih podpornih organizacij na konvencijo, pri kateri se bo izbralo in določilo osrednji odbor. Ta odbor bo začel takoj zatem s svojim delovanjem po vseh državah naše Unije.

Omenjene važne konvencije se bo udeležilo 30 delegatov ali zastopnikov ameriških Jugoslovanov. Slovenski časnikarji dobrodošli!

Še enkrat apeliramo torej na razne slovenske organizacije, društva, gg. župnike in posameznike, da naj se takoj obrnejo na svoje senatorje ter kongresnike glede te zadeve. Če se bodo pri Amer. Rdečem Križu zavzeli za to blago idejo (Jug. dobrodeln. sklad) tudi ti uplivni možje, smo skoraj do cela prepričani popolnega uspeha.

Uredništvo "Glasila K. S. K. Jednote" je poslalo danes primerno prošnjo senatorju Lewisu in kongresniku Sabathu v Washington. Upamo in želimo, da bodo temu sledili še drugi.

Preklicani predpisi vporabe živil.

Washington, D. C., 23. dec. — Živilska administracija je z današnjim dnem preklicala vse stare določbe in predpise glede hranjevanja živil po revstarantih in hotelih. Lastniki restavrantov bodo dajali lahko zanaprej gostom kruh, meso, sladkor, surovo maslo in sir zopet v poljubni meri, kakor v normalnih časih.

Bogastvo ameriških bank.

Washington, D. C., 22 .dec. — Ravnatelj državnega novčnega urada poroča, da so imele ameriške Narodne banke dne 1. novembra letos več premoženja, ali denarja, kakor vse evropske banke skupaj. Imetje ameriških Narodnih bank je znašalo označeni dan $19,821,404,000 (skoraj dvajset bilijonov dolarjev.) Od 31. avgusta do 1. novembra t. l. se je svota pomnožila za $1,777,799.000.

Skupno premoženje ameriških znaša sedaj več, kot premoženje bank Kanade, Anglije, Francije, Italije, Nizozemske, Norveške, Švedske, Danske Nemčije in Japonske.

Dober plen.

Detroit, Mich, 22. dec. — V nekem velikem skladišču tukajšnjega mesta so zaplenili carinski uradniki za $50,000 vredne utihotapljene viske. Odkar je postala država Michigan suha, niso zaplenile oblasti še nikdar tolike količine opojne pijače naenkrat. Pri tem je bilo aretiranih tudi 6 oseb. Viska je bila utihotapljena semkaj v zavojih starih vreč in cunj.

Posledice ljubosumnosti.

Hutchinson, Kans., 22. dec. — Ko se je minulo soboto večer vrnil farmer Glenn Snell blizu naselbine Lerado domov, je našel svojo ženo in 15letno hčerko umorjeno. Umor je izvršil vsled ljubosumnosti Japonca M. Tagashishi, ki je delal na oni farmi ter je bil v 15letno hčerko farmarja strastno zaljubljen. Po izvršenem groznem činu se je Takashishi ustrelil.

Samomor v ječi.

Muskegon, Mich., 21. dec. — Milo H. Piper, bivši bankir, te dni obtožen umora krasne Chikažanke, Friede Weichman, se je sinoči v svoji celici ječe obesil.

O tem senzacionalnem umoru so pisali ameriški listi zadnji čas na dolgo in široko. Piper, dasiravno oženjen in oče enega otroka, je pobegnil z doma ter se poročil z Friedo Weichman. Ko sta bila na ženitovanjskem potovanju, jo je na nekem samotnem kraju umoril vsled tega, da bi dobil njeno visoko posmrtninsko zavarovalnino.

Ko so dobili truplo samomorilca, so našli pri njem listek s sledečim napisom:

Dragi mi oče, mati in brat!—

Hvala Vam za vse, kar ste storili dobrega zame. Skrbite sedaj za mojo ženo in sina. Jaz moram iti v večnost. Z Bogom! Milo."—

Na drugi strani lističa je bilo označeno:—Jaz sem nedolžen."

ITALY WANTS OVER ONE MILLION JUGOSLAV WHITE SLAVES.

At the peace table, at which peace is to be established, worthy of the tremendous sacrifices brought by the European and American democracies, and conform to the great and lofty principles proclaimed by the American people, the Italians will bring forward their monstrous demand for the annexation of Dalmatia, Istria Trieste, Gorica and Rieka (Fiume) to the kingdom of Italy.

All these territories are Jugoslav since times immemorial and inhabited by an overwhelming Jugoslav majority.

In these territories the Italians, including over 70,000 unnaturalized Italian immigrants and more than 100,000 renegades, number only 372,623 as against 1,080,933 Jugoslavs.

The proportion in each of the demanded provinces is as follows:

Dalmatia: Jugoslavs, 612,699—Italians, 18,028;
Istria: Jugoslavs, 224,400—Italians, 145,516;
Trieste: Jugoslavs, 59,974—Italians, 118,959 (including 45,000 Italian immigrants);
Gorica: Jugoslavs, 155,039—Italians, 90,119.

For the sake of pure imperialism, over one million Jugoslavs have to be sacrificed to a foreign rule, and their most cherished lands, the cradle of their nationalism, their culture and their art subjected to the greed and exploitation of a nation always hostile to the Jugoslavs.

Italy's demands are sustained only by imperialistic ambitions and by the desire of territorial aggrandizement.

Jugoslav's demands are sustained by right and justice, by truth and the principle of national self-determination.

Italy wants the Adriatic to be an Italian lake; the Jugoslavs want it to be a free sea for the benefit of all.

WILL AMERICA PERMIT ALL THIS? . . . NEVER!

Gornjo zanimivo izjavo in vprašanje smo prejeli od Jugoslovanskega Časnikarskega Urada v Washingtonu, D. C. s pripombo, da naj jo obelodanimo na prvi strani lista.

Ta imeniten odgovor italijanskim šovinistom in propagandistom je namenjen v prvi vrsti ameriški javnosti. Zvedeli smo, da je italijanska vlada določila 50 (petdeset) milijonov lir samo za to, da bi svet prepričala in preslepila, da so kraji ob Jadranskem morju italijanski? po zemljepisni in zgodovini legi ter pretežni večini italijanske narodnosti? To delovanje italijanske "irredente" je skrajno podlo, izdajsko in krivično. Vsled tega je nam treba napeti vse žile, da obvestimo o tem širšo ameriško javnost potom angleških listov.

Vsakdo izmed cenj. čitateljev, ki je količkaj poznan pri kakem ameriškem listu, bodisi že lokalnem, v kaki mali naselbini, ali pa v mestu, naj izreže to izjavo ter jo uroči dotičnemu listu s prošnjo za objavo. To bo naredilo na Amerikance pravi vtis glede italo-jugoslovanskega vprašanja, o katerem se dan za dnem piše.

Torej vsakdo izmed rojakov, kdor čita tudi angleške liste naj izreže to izjavo ter jo naj nese, ali pošlje na dotično uredništvo. Trdno smo prepričani, da bo dal sleherni razsodni Amerikanec prav Jugoslovanom, ki nočejo postati beli sužnji Italije.

Milijonar bo obdaril reveže.

New York, N. Y., 21. dec. — Večkratni milijonar Vincent Astor bo za letošnji božič obdaril 1000 revnih družin v iztočnem delu mesta. Vsaka izmed teh družin bo dobila za $5.00 vrednosti živil: dve kokoši, zelenjadi, kave, mleka, sladkorja, kruha in surovega masla.

Lepo vreme.

Dne 19. decembra t. l. smo imeli v Chicagu tako krasen dan, kakoršnega ne pomnijo ljudje že 41 let. Tako se poroča iz vremenskega urada.

Označeni dan je bilo 42 stopnij nad ničlo zjutraj ob 3. uri. Pred 41 leti — dne 19. decembra 1877 je bilo za 15 stopnij še bolj gorko. — Vse kaže na to, da bomo imeli letos krasno vreme za božične praznike.

Ogromen dimnik.

Anaconda, Mont., 21. dec. — Danes je bil dovršen pri Washoe rudotopilnici najvišji dimnik na svetu, katerega so gradili celih 6 mesecev. Ta dimnik je visok 585 čevljev in je zgrajen iz opeke. Podnožje istega meri od zunaj 86 čevljev v obsegu, v notranjščini pa 75 čevljev. Njegova skupna teža znaša 34,000 ton.

Za povečanje mornarice.

Wasington, D. C., 19. decembra. —Danes je bila predložena posebnemu odseku zakonska predloga za povečanje ameriške mornarice. Ako bo ta predloga sprejeta v senatski in kongresni zbornici, bodo imele Združene države najboljšo in največjo mornarico na svetu. Dosedanje število moštva 131,000 se namerava povečati na 211,000 mož pri mornarici.

Linčanje.

Mobile, Ala., 21. dec. — Minuli petek po noči je vdrla v okrajno ječo v Shuchuti, Miss., oborožena druhal, ki je s silo odvedla četvorico zamorcev, morilcev zobozdravnika Dr. Johnstona. Morilci so bili: brata M. in Andy Clarke ter sestri Maggie in Alma House. Druhal je označene odvedla s sabo na neki most, ter iste obesila.

Ameriški Rdeči Križ.

Washington, D. C., 21. dec. — Glavni urad Amer. Rdečega Križa poroča, da se je povodom božične kampanje za to dobrodelno družbo do danes prijavilo 11 milijonov članov. Države Illinois, Wisconsin, Nebraska, Iowa in Michigan so na čelu z 4,000,000 člani.

Inozemske vesti.

Predsednik Wilson v Parizu.

Pariz, Francija. — Predsednik Wilson je dospel dne 13. t. m. s svojo soprogo in spremstvom v Pariz. Tako veličastnega sprejema in pozdrava še ni doživel nihče drugi v zgodovini našega mesta — kakor predsednik Wilson. Ves Pariz je bil okrašen z narodnimi in ameriškimi zastavami. Trgovine, šole in uradi so bili ta dan vsi zaprti.

Nepopisen in veličasten je bil sprejem ter pozdrav, kojega je priredil francoski narod kralju miru — predsedniku ob prihodu v Pariz. Takoj pri njegovem prihodu je bil oddan 101 strel v pozdrav največjemu prijatelju in naklonjencu Francije — predsedniku Wilsonu. Ker je bil iz velikega topa neke vojašnice oddan sleherno minuto po en strel, je trajal ta pozdrav poldrugo uro.

Predsednik Wilson se je iskreno zahvalil za prirejen mu sprejem naglašujoč, da on, kot oseba ne zasluži take slave, pač pa vse ameriško ljudstvo, katero zastopa on.

Soprogo predsednika Wilsona je po oficijelnem sprejemu prevzela k sebi in ves čas spremljala žena francoskega predsednika Mrs. Poincare.

Povodom prihoda in bivanja predsednika Wilsona v Parizu je bilo le temu podeljeno mesto častnega občana Pariza, od strani francoske akademije znanosti in umetnosti pa naslov "zaslužnega doktorja". Take časti ali takega naslova še ni dobila dosedaj nobena druga oseba na svetu.

Predsedniku Wilsonu v počast se bode priredilo še več banketov in pozdravnih sestankov. V splošno se sodi, da bo predsednik Wilson ohranil dni svojega bivanja v Parizu v trajnem spominu.

Pariz, Francija, 20.dec. — Predsednik Wilson se je danes izrazil napram poročevalcu "London Times" sledeče: "Trdno sem prepričan, da bodo odlični možje, zbrani na svetovni mirovni konferenci rešili vsa važna vprašanja v svrho dosege pravičnega miru".— Na tem mirovnem kongresu bo odločilna in merodajna samo ljudska volja. Na vse zahteve gotovih "bossov" se ne bo oziralo.

Pri tej priliki je predsednik Wilson nagiašal, da je vesel in srečen, da vlada med Anglijo in Ameriko tako prijateljstvo. Trdno upa, da se bo ta prijateljska zveza v bodoče še bolj pomnožila in utrdila.

Oficijelno zasedanje mirovne konference se bo pričelo dne 2. januarja 1919 ter bo trajalo kake 3, ali 4 mesece. V kolikor se more soditi, ne bo ostal predsednik Wilson 6 tednov v Parizu. Važni uradni posli povodom kongresnega zasedanja v Washingtonu ga silijo domov.

Predsednik Wilson obiskal ameriške ranjene vojake.

Pariz, Francija, 22. dec. — Predsednik Wilson je danes obiskal ameriške ranjene vojake v bolnišnici Rdečega Križa v Neully. Obisk je trajal cele 4 ure. Predsednik Wilson se je mudil pri sleherniu izmed 1200 ranjencev; stisnil je vsakemu posamezniku roko ter se z njim pogovarjal.

Po tem končanem obisku je dal predsednik Wilson v javnost sledečo izjavo, namenjeno ameriškim materam:

"Danes sem se mudil v Neully bolnišnici. Ta moj obisk je bil najbolj zanimiv in v največjo zadovoljnost. Vse naše ranjence se obskrbuje z veliko vnemo in največjo pozornostjo. Prav malo je v resnici bolanih vojakov. Če bi naše ranjence obiskale naše vrle ameriške matere, bi bile gotovo srečne in zadovoljne, kajti njih fantje, ali sinovi se počutijo dobro. Trdno sem prepričan, da se bo večina teh ranjencev kmalu povrnila domov, popolnoma okrevani in zdravi".

Pred svojim povratkom v Ameriko se bo predsednik Wilson podal na obisk še v Rim in London, morda pa tudi v Švico, kamor je bil povabljen. Božič po obhajal predsednik Wilson med ameriškimi vojaki v Chaumont taborišču. Ameriški vojaki delajo že velike predpriprave za slavnosten sprejem Wilsonu.

Predsednik Wilson bo sprejel jugoslovanske zastopnike.

Pariz, 23. dec. — "Le Temps" je poročal v petek, da bodo še te dni imeli sestanek z Wilsonom zastopniki Jugoslovanskega Sveta v Zagrebu. Zastopniki so že v Parizu in bodo predložili predsedniku Wilsonu zadevo okupacije slovenskih in hrvatskih krajev po Italijanih in apelirali bodo, da prebivalstvo v omenjenih krajih samo odloči o svoji usodi.

Wilson gost maršala Joffre.

Pariz, Francija, 19. dec. — Francoski maršal Joffre je povabil za danes v Mazarin palačo predsednika Združenih držav, kjer mu je priredil v imenu francoske armade sijajen sprejem.

Tega sestanka se je udeležila tudi predsednikova žena, predsednik francoske republike Poincare, njegova soproga in mnogo drugih odličnih oseb.

Italijanski kralj v Parizu.

Pariz, Francija, 20. dec. — Italijanski kralj Viktor Emanuel je došel včeraj v Pariz. Navzlic slabemu vremenu mu je priredilo mesto sijajen sprejem.

Vojna škoda Francije.

Pariz, Francija, 19. dec. — Skupna škoda, katero ima Francija vsled minule vojne znaša 64 biljonov frankov, ali 13 biljonov dolarjev. — Tako poroča M. Du Bois načelnik budget komisije. Francozov je pa padlo v minuli vojni 1,400,000.

Dva bivša cesarja bolana.

London, Anglija, 19. dec. — Preko Amsterdama se semkaj poroča, da je bivši nemški cesar Mr. Hohenzollern obolel v gradu grofa Bentincka v Amerongen na Holandskem. Zadnji dogodki so bivšega kajzerja zelo izpremenili; postaral se je namreč v teh tednih za več let in popolnoma osivel. Tudi njegova žena, bivša nemška cesarica je nevarno zbolela.

Dalje se semkaj poroča, da je tudi Karol Habsburški, bivši avstrijski cesar obolel za influenco z vso svojo družino vred.

Čehi okupirali češko nemška mesta.

Praga, Češko, 21. dec. — Čehi so zadnje dni okupirali in zasedli mesto Heb in Liberce, glavni sedež češko - nemške naselbine. Mesto Heb je znano po svojih velikih tovarnah, tako tudi Liberce.

V teh mestih živeči Nemci so se dolgo časa zoprstavljali okupaciji Čehov, slednjič so se jim morali pa radi, ali neradi udati.

Poljaki zahtevajo del jugoslovanske flote.

Rim, Italija. — Zastopnik vlade v Pulju je poslal noto italijanskemu admiralu Cagniju s prošnjo, da jo dostavi zavezniškim vladam. Nota se glasi, da Poljski pripada delež jugoslovanske bojne mornarice, ker so Poljaki, kolikor jih je bilo pod Avstrijo, tudi prispevali z davki za gradnjo bojnih ladij.

Društvena naznanila in dopisi.

Iz urada dr. sv. Jožefa št. 2, Joliet, Ill.

Dne 1. dec. 1918 je imelo naše društvo glavno, ali letno sejo in na tej seji se je sklenilo sledečo premembo. (Sedaj vzemi v roke svoja društvena pravila in čitaj sledeče:)

Društvena pravila dr. sv. Jožefa št. 2 K. S. K. J., stran 9 in 10, člen točke glede pogrebne zadeve: točka 3—4—6—7—8—9; vse te tu navedene točke so neveljavne od 31. decembra 1918, ali črtane iz društvenih pravil. Z dnem 1. januarjem 1919 stopijo v veljavo sledeče določbe glede pogrebne zadeve.

Vsak član društva sv. Jožefa št. 2 K. S. K. J. plača 25c ali več ako ne bi ta svota pokrila pogrebnih stroškov za umrlim članom. To plačajo tudi vsi oni, ki so bili do omenjenega dne prosti zaradi svoje starosti. Torej od 1. jan. 1919 ni več nihče prost tega doneska; plačati ga morajo vsi člani, bodisi stari, ali mladi, bolani ali zdravi. Prosti so le sledeči: Šest nosilcev in člani, ki čujejo po noči pri umrlem sobratu. Pogreba se udeležijo sledeči: Šest nosilcev in pa društveni glavni odbor od 4—6 mož; za odbor se plača voz iz društvene blagajne. Vsi ti pogrebci in odborniki morajo imeti pripete društv. regalije na prsih ob času pogreba.

Torej naj si vsak član dr. sv. Jožefa to premembo ven izreže in ja pripne v društvena pravila na strani 9, ker to stopi v veljavo dne 1. jan. 1919 in ostane pravomočna dokler ne bo od celega društva morda premenjeno.

A. Golobitch, preds.
John Vidmar, tajnik.
Ino A. Tezak, zastopnik.
(Društveni pečat.)
Joliet, Ill., dne 10. dec. 1918.

Iz urada dr. sv. Cirila in Metoda št. 4 K. S. K. J. Tower, Minn.

Dne 8. decembra je imelo naše društvo svojo letno sejo, na kateri so bili izvoljeni sledeči odborniki za leto 1919:

Predsednik John Tekave; podpreds. John Dragovan; I. tajnik Josef Oblak; II. tajnik Marko Težak; blagajnik George Nemanič; zastopnik Štefan Ahčin. Gospodarski odbor: Paul Verban, John Miklič ml; Anton Zobec. Bolniški odbor za Soudan: John Pahula, pomočnik John Malenšek. Za Tower Frank Murn. Redar John Matjašič. Zastavonoše: za društveno John Japel, za ameriško John Tanko ml., za Službeno John Tekauc ml.

K sklepu voščim in želim vsemu članstvu K. S. K. J. zadovoljno srečno in veselo Novo leto 1919.

Sobratski pozdrav
Joseph Oblak, tajnik.

NAZNANILO.

Društvo Sv. Družine štev. 5. K. S. K. J. La Salle, Ill. je zopet zgubilo enega člana z imenom Primož Košir. Doma je bil iz vasi Črni Potok okraj Kamnik. V starem kraju zapušča ženo in enega sina in kot je znano več bratov; tu v Ameriki nekje v Coloradu pa tudi enega brata po imenu Jožef, kateremu smo telegrafično in pismeno naznanili o njegovi smrti, pa se je menda ta čas preselil v drugi kraj da ni nobenega odgovora nazaj. Prosim torej, ako kdo ve zanj, da mu naznani to žalostno vest.

Pokojni je bil dober član našega društva in dober faran naše fare, vsi ga bomo težko pogrešali.

Društva dolžnost je, da se v imenu istega iskreno zahvalim našemu zastopniku in njegovi soprogi, kakor tudi njegovim dvema borderjama, ki ste mu v celi bolezni po materinsko stregli, in toliko noči pri njem prečuli. Bog Vam vse to povrni! Rajnemu pa naj sveti večna luč. To je naš četrti član, ki ga je pobrala ta nova bolezen.

S pozdravom
J. Pražen, tajnik.

Iz urada predsednika dr. sv. Družine št. 5 K. S. K. J. La Salle, Ill.

Sledeče naznanilo naj blagovolijo vpoštevati vsi člani našega društva, bodisi že na potnih listih, ali oddaljeni več kot 3 milje izven društvenega sedeža, ali živeči v La Salle.

Na zadnji redni, oziroma letni seji je bilo sklenjeno od večine naših članov, da naj priredi naše društvo kot običajno tudi letos svojo veselico na starega leta večer in drugi dan na Novo letni praznik dopoldne. Ta veselica se vrši v prid društvene bolniške blagajne, oziroma v korist vseh članov našega društva.

Kakor drugod, tako je tudi naša bolniška blagajna trpela osobito letos, kot še nikdar prej, to pa vsled te nesrečne epidemične bolezni španske influence." Mesečna podpora za bolnike znaša $180. — (Sto osemdeset dolarjev!), asesment za to blagajno pa samo $60. — Torej smo izpdačali trikrat toliko podpore, kolikor je bilo vplačanega.

Da se bo bolniška blagajna nekoliko opomogla priredi torej društvo to veselico. Cenjeni člani in članice! Pridite vsi na plan na Silvestrov večer in na Novega leta dan! Pridite na to veselico, ki se vrši v M. Kumpovi dvorani na prvi ulici v La Salle! Pripeljite s sasabo tudi svoje znance in sorodnike, da bomo imeli tem boljši uspeh. Kdor izmed članov bo ostal ta dan nalašč doma, temu ni dosti mar društvo. Pridite torej vsi brez izjeme!

Ob enem se naznanja vsem članom našega društva, da se bo pričelo z Novim letom z novo bolniško akcijo, to je z novim asesmentom in podporo. Vsak član bo plačal zanaprej namesto 50c v bolniško blagajno 70c, ali 20c več kot dosedaj; zato bo pa dobival v slučaju bolezni namesto $5. — tedensko vsak dan $1. — ali $7.— bolniške podpore. Upam, da se vsled tega ne bo nihče hudoval če bo tajnik zahteval 20c več bolniškega asesmenta, zato bodo člani opravičeni do več podpore, kakor gori omenjeno. Samo $5.— tedenska podpora je bila malenkost v sedanjih časih draginje.

Tudi omenjam, da izidejo kmalu nova društvena pravila takoj ko bodo pregledana in potrjena od Pravnega odbora K. S. K. J.. Nova pravila bodo soglašala s pravili K. S. K. J. in zakoni Združ držav.

Želim vsem članom našega društva in Jednote zdravo. srečno, uspešno in veselo Novo leto!

John Tomše, predsednik.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Jožefa, št. 21. K. S. K. J. v Federal, Pa., se tem potom naznanja vsem članom (icam) zgoraj omenjenega društva, da je bil na seji, ki se je vršila dne 8. decembra tega leta izvoljen novi odbor za leto 1919 in sicer so bili izvoljeni v odbor sledeči člani:

Predsednik, Martin Taucher.
Podpreds. John Vertačnik.
Tajnik, Frank Primožič.
Drugi tajnik, John Krek.
Blagajnik, John Dolenc.
Zastopnik, Ignac Krek.

Za nadzornike so bili izvoljeni sledeči: John Krek, predsednik nadzornega odbora; II. nadz. Peter Mihalič. III. nadz. Joseph Knaflich. Štirje odborniki (Trustees) Florijan Kopač, Anton Papič, Ignac Krek, Martin Čebela, Zastavonoše, Joseph Knaflich Peter Mihalič.

Društveni vodja pri obhodih, Frank Primožič.

Društvenim zdravnikom je bil izvoljen, Dr. H. H. Rittenhouse. Kar se pa tiče bolniških obiskovalcev jih pa določa tajnik sam v kolikor je to potrebno. Torej opozarjam vse one člane, ki so oddaljeni od društvenega sedeža in one, ki so na potnih listih, da se v vseh društvenih zadevah obrnejo na novo izvoljenega tajnika sobrata Frank Primožič. P. O. Presto, Pa. Box 18. Moje poslovanje se konča z dnem 31. dec. tega leta. Torej so oni člani(ice), ki morda kaj dolgujejo društvu prošeni, da vse poravnajo do konca leta, da se tako spravi vse v red, kakor se zahteva po pravilih, da bodem mogel napraviti račun in ga dati gg. odbornikom v pregled in ravno tako čiste knjige oddati novemu odboru, ki prevzame vse posle z dnem 1. januarja 1919.

Nadalje prosim vse člane zgoraj omenjenega društva, da bi vsi šli novemu odboru na roko pri vseh stvareh, da bi tako na ta način pripomogli k boljšemu uspehu in napredku članov samih, kakor za društveno blagajno, da bodemo danes leto lahko bilježili z boljim uspehom, kakor pa danes.

Zdaj pa voščim vsem članom(icam) našega društva kakor tudi vsemu članstvu naše dične K. S. K. J. srečno in zdravo Novo leto, 1919.

Z bratskim pozdravom,
John Krek.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Barbare št. 23. K. S. K. J. v Bridgeport, Ohio.

Tem potom vam uradno naznanjam, da mora na podlagi sklepa seje z dne 10. t. m. imeti sleherni član vse društvene prispevke plačane vsaki mesec, to velja za člane, živeče v društvenem sedežu ali pa na potnih listih. Tako določajo pravila K. S. K. Jednote, in našega društva sv. Barbare.

Ako se torej člani ne bodo ravnali po gorinavedenem sklepu, se jih bo suspendiralo, ali izključilo iz društva in Jednote. Prosim radi tega cenj. društveniki, da to naznanilo vpoštevate in se po njem ravnate.

V društveni odbor za prihodnje leto so bili izvoljeni na zadnji seji sledeči sobratje:

Predsednik Andrej Hochevar; podpredses. John Kotchevar; I. tajnik Mihael Hochevar. II. tajnik Anton Ocverk; blagajnik John Klep. Nadzorni odbor: Frank Gregorčič, Frank Simončič in Josip Simončič. Vratarja: Martin Legan in Andrej Hočevar starejši. Zastavonoša: Frank Gregorčič in John Berus.

Ker bode z zaključkom l. 1918 minulo leto nad vse zgodovinskega pomena, je upati, da se bodo tega leta vsi člani našega društva in K. S. K. J. spominjali na konec vojne tako tudi na nesrečno epidemično bolezen. Kar iznenadeni smo, ko čitamo žalostno poročilo gl. tajnika o številnih žrtvah influence. Da bi bilo enkrat že tudi te konec!

K sklepu se lepo zahvaljujem članom našega društva in vsemu odboru za izkazano pomoč za časa mojega poslovanja. Vsem skupaj želim srečno in veselo Novo leto. Sobratom pri vojakih tudi želim, da bi se kmalu povrnili zopet v našo sredino. — Iskreno nam pozdravljeni in dobrodošli Vam kličemo že vnaprej!

Anton Hochevar, tajnik.

NAZNANILO.

S tem naznanjam vsem članom društva sv. Vida, št. 25. K. S. K. J. Cleveland, Ohio., da se je na zadnji seji dne 1. dec. t. l. sklenilo, da bo izvanredna društvena seja v **nedeljo dne 29. decembra.** t. l. Pričetek ob pol 2. uri popoldne v Knausovi dvorani.

Vse člane uljudno prosim, da se polnoštevilno udeleže gori omenjene seje, ker to bo glavna, na kateri se bo volil novi društveni odbor za prihodnje leto. Poleg volitve imamo še več drugih važnih zadev na dnevnem redu, katere se mora rešiti v korist društva in K. S. K. J. Še enkrat prosim člane, da pridejo na prihodnjo sejo v obilnem številu, kajti reči moram, da so se žal letošnje leto člani vdeleževali sej le bolj v malem številu. Na svidenje torej na glavni seji dne 29. t. m.

Sobratski pozdrav
Joseph Russ, tajnik.

NAZNANILO.

Društvo sv. Jožefa št. 53. K. S. K. J. v Waukegan, je imelo svojo letno sejo in volitev novega odbora 8. decembra 1918.

V odbor so bili izvoljeni sledeči:

Predsednik: Frank Jerina. Podpredsednik: Frank Furlan. Tajnik: Math Ivanetich. Zapisnikar: John Umek. Blagajnik: Fr. Zore. Zastopnik: Frank Opeka.

Nadzorniki: John Petkovšek za 3 leta. Frank Gostiša za 2 leti. Frank Ogrin za 1 leto. Reditelj: John Mrlak (Greg.) Maršal: Fr. Gostiša. Zastavonoša: Amer. Jakob Bezek. društv. Južef Herau . Bolniški odbor za 10to cesto in okolico: Jožef Drašler. za Market St. in okolico: Frank Petkovšek.

Poslanca za 10to cesto in okolico: John Mrlak (Gr.) za Market Str. in okolico: Jurij Završen.

Vratar: John Bogataj.

Društveni zdravnik: Dr. L. B. Joley.

Voditelj kandidatov k zdravniku: Frank Opeka.

Društvene seje se vrše: vsako drugo nedeljo v mesecu v Math Slanovi dvorani, ob pol drugi uri (½-2) popoldne.

Slavnim slovenskim društvom v Waukegan in North Chicago se naznanja, da je naše društvo sklenilo prirediti veselico v prid dr. bolniške blagajne na Belo nedeljo, to bo dne 27 aprila 1919. To naznanjamo že sedaj radi tega, da druga bratska društva ne prirejajo veselic omenjeni dan, ker s tem bi škodovala sama seb i in nam.

Gg. nadzorniki, predsednik, blagajnik ter zastopnik so naprošeni, da se zberejo k pregledovanju računov, v soboto dne 4. jan. 1919 ob pol sedmi uri (½7) zvečer, v stanovanju dr. tajnika.

Člani na potnih listih, so naprošeni, da iste prejkomogoče zopet podaljšajo. Končno želim vsem članom, in članicam uspešno zdravo in srečno Novo leto.

S sobratskim pozdravom
Math Ivanetich, tajnik.

Iz urada dr. sv. Srca Jezusvega št. 54. K. S. K. J. v Chisholm, Minn.

Dne 15 decembra je imelo naše društvo svojo letno sejo in volitev novega odbora za leto 1919.

Izvoljeni so bili sledeči odborniki. Predsednik George Rose, podpredsednik Luka Trhlen; tajnik Anton Repež; podtajnik Ignatz Klančnik; blagajnik Rudolf Robnik, zastopnik Frank Mihelič. Porotni in Gospodarski odbor: Frank Okoren, Johan Korbar, in Johan Kožar. Bolniški nadzornik Johan Krže. Maršal Anton Kink. Zastavonoša Anton Stiglic.

Veselo, zdravo in srečno Novo leto želim vsemu članstvu K. S. K. Jednote.

Frank Okoren, bivši tajnik.

NAZNANILO.

Društvo sv. Petra in Pavla št. 62 K. S. K. J. v Bradley, Ill. je imelo svojo letno sejo dne 1. dec. 1918. Za leto 1919 je bil izvoljen sledeči odbor:

Preds. Mick Smole; podpreds. Frank Drasler st.; I. tajnik Frank Grdesich; zapisnikar John Pazdertz; blagajnik Math Grdesich; zastopnik Math Stefanich; finančni odbor: Anz. Lustig, John Lustig, John Stua. — Bolniški odbor Ch. Ponikvar, Nick Marentich. Vratar in zastavonoša: Dan. Raich in Ch. Ponikvar. Pregledovalci knjig se prosijo, da pregledajo knjige, da se bo račun zaključil in oddal novemu odboru v januarju prihodnjega leta.

Zopet se bliža leto h koncu. Leto 1918 katero bo ostalo v zgodovini zapisano za vedno.

Ker v tem letu se je končala najstrašnejša vojna, kar jih svet pomni. Je li bo prinesla nam Slovencem, to kar smo si vedno želeli, se sedaj še ne da povedati, namreč svobodo. Zvedeli bomo to še le po mirovni konferenci katere izid nestrpno pričakuje vsak zavedni Slovenec.

Kar se našega društva tiče, ne morem reči, da smo ravno napredovali. Vendar nazadovali tudi nismo. Bolezni nismo ravno imeli veliko, razun sedaj proti koncu, to nesrečno 'Flu". Katera je bila pa vendar toliko usmiljena da ni nobenega izmed nas vzela do sedaj, dasi bi bila skoraj skoraj pobrala našega zastopnika.

Torej smrtnega slučaja nismo imeli nobenega med letom, niti kakega ponesrečenja ali operacije.

Zahvalimo torej Boga ob sklepu leta za vse dobro kar smo od njega prejeli v pretečenem letu, posebno ljubo zdravje, ter ga prosimo ob Novem letu, da bi bilo prihodnje leto vsaj tako dobro če ne boljše.

Sklenimo pa tudi vsi skupaj, in vsak posameznik, da bomo vselej in povsod delovali za korist in napredek društva ter da bomo vselej za slogo gledali in se ogibali vsakega prepira in strankarstva. Skrbimo dalje, da bomo tudi bednim rojakom v starem kraju pomagali po svoji moči, ker sedaj tako zelo potrebujejo pomoči.

Želeč članom našega društva in vsem članom naše Jednote srečno Novo leto, beležim z odličnim spoštovanjem
Alojzij Sterbenc, tajnik.

NAZNANILO.

Dr. sv. Lovrenca št. 63 K. S. K. Jednote, Cleveland, O., je na letni seji, ki se je vršila dne 8. dec. sklenilo, da se društveni zdravnik premeni. In sicer bode novi društ. zdravnik Dr. K. G. Mc Carty 904 Union ave S. E. Prešnji zdravnik je preveč zahteval za preiskavanje kandidatov.

Zgoraj omenjeno društvo je na letni seji izvolilo sledeče uradnike:

Presednik Anton Globokar.
Podpredsednik Andrej Slak.
I. tajnik Anton Kordan.
II. tajnik Frank Kočevar (ml.)
Pom. tajnik Frank Žnidaršič (ml.)
Zapisnikar Frank Gliha.
Blagajnik Tomaž Mrvar.
Zastopnik John Vidmar.
Nadzorniki: Dam. Globokar—Jos. Trček —Frank Mulh.

Voščim obenem odboru medsebojne zastopnosti ter obilo uspeha.

Z bratskim pozdravom
Anton Kordan, tanik.

Iz urada dr. Marije Pomagaj, št. 79. K. S. K. J., v Waukegan, Ill.

Pri glavni seji 8. dec. t. l. si je društvo izvolilo za bodoče leto sledeči odbor:

Predsednik Frank Grom.
Podpredsednik John Grčar.
I. tajnik John Zalar.
II. tajnik John Varšek.
Zastopnik Anton Marinčič.
Blagajnik Peter Trček.
Nadzorniki: Joe Zalar, John Repe. (stareji) in John Petrovšič.

Bolniški odbor: Frank Osenek za 10. cesto in okolico, za Market St. John Zalar. — Zastavonoše: Frank Osenek za amerikansko in Frank Mikš ml. za društveno. Maršal Anton Bonač. Vratar Fr. Govekar; društveni zdravnik Dr. A. L. Jolly.

Nadalje je društvo premenilo čas zborovanja ali sej, in sicer tako, da se bodo iste vršile od sedaj naprej vsako tretjo nedeljo popoldne pričenši se ob 2. uri v Mr. Slana dvorani. Sklenjeno je bilo tudi, da plača v bodočem letu vsaki član $1.00 v dr. blagajno in sicer maja meseca 50c in okt. 50c.

Ravno tako je bilo tudi sklenjeno, da od sedaj naprej se ne bode več opominjalo, onih članov(ic) kateri bodo zaostali, več kakor za en mesec z plačili mesečnih asesmentov, ker pravila so zadosti jasna, in po istih se bode tudi ravnalo.

Želeč vsem članom in članicam K. S. K. J. srečno in zdravo Novo leto 1919, ostajam s pozdravom
John Zalar, tajnik.

POZIV!

Kje je sobr. Adam Janes?

Društvo "Marije Sedem Žalosti" št. 84 v Trimountain, Mich. išče svojega člana **Adam Janes,** ki je živel pred par meseci v Clevelandu, Ohio.

Ker mu je potni list iztekel, ga tem potom društvo poziva in prosi, da naj se pismeno javi. Ako ne bo storil tega v enem mesecu, ga bo društvo na podlagi pravil suspendiralo.

Za odbor dr. "M. S. Ž." št. 84.
Louis Pintar, tajnik.
box 304 Painesdale, Mich.
Painsdale, Mich. dne 17. dec. 1918
(Št. 51,52.)

NAZNANILO.

Iz urada dr. sv. Antona Pad. št. 87 K. S. K. J. Joliet, Ill. se naznanja članom, da je bilo sklenjeno, na letni seji dne 8. dec. da mora sleherni član našega društva plačati $1.— (en dolar) v društveno blagajno kot izvanredni ali posebni asesment.

Članom je dana prilika, da to svoto lahko vsak čas prihodnjega leta vplača, kedar je komu mogoče. Mislim, da se zaradi tega ne bo nihče jezil na tajnika ker ta posebni asesment je določila večina društvenih članov.

Na tej seji je bila tudi volitev novega odbora za leto 1919. Izvoljeni so bili sledeči člani v odbor:

Math Judnich, predsednik; Math Golobich podpredsednik; Frank Bambich tajnik; Jurij Pluth zapisnikar; Nikolaj Vraničar blagajnik; Math Vidmar zastopnik; Math Agnich, Joe Horvath, Gregor Papež nadzorniki; Martin Jakša reditelj.

Vsi dopisi in druge zadeve, tikajoče se dršutva naj se l. 1919 pošiljajo na novega tajnika: Frank Bambich, 914 N. Broodway Str. Joliet, Ill.

Bratski pozdrav
Rudolf Kuleto, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada dr. "Marije Zdr. Bolnikov" št. 94 v Sublet, Wyo., se vsem zunaj stanujočim članom naznanja, da se je vršila naša redna mesečna in letna seja, na kateri se je volil odbor za leto 1919 kakor sledi:

Predsednik John Krumpačnik; podpredsednik Joe Rakun; I. tajnik Frank Kramar; II. tajnik Frank Cirej; blagajnik Aloiz Orešnik; zastopnik Konst. Podlesnik; nadzorni odbor: Frank Cirej Joe Rakun, John Šolar; bolniški obiskovalec: Anton Podmeninšek; reditelj John eClinšek.

Torej naj se vsi zunaj živeči člani obračajo v društvenih stvareh na gorioznačeni odbor v letu 1919.

Dalje opozarjam in prosim vse zunaj društvenega sedeža živeče člane, da naj se pismeno zglasijo vsake 3 mesece, ali vsakih 6 mesecev pri društvenem tajniku, ali da naj pravočasno ponovijo svoje potne liste. Upam, da je slehernemu članu znano, da brez potnega lista ni opravičen do nikake podpore.

K sklepu teh vrstic pozdravljam vse sobrate in sosestre K. S. K. J. širom Amerike ter jim želim srečno in veselo Novo leto!

Frank Kramar, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada dr. sv. Jožefa št. 110. K. S. K. J. Barberton, Ohio.

Tem potom naznanjam vsem tistim članom, ki se niso vdeležili zadnje glavne seje, da so bili za leto 1919 izvoljeni v društveni urad sledeči:

Josip Podpečnik, predsednik; Louis Arko, podpredsednik; Joseph Lekšan, tajnik; John Gerbes, zastopnik; nadzorni odbor: Anton Okoliš, Jakob Šabec in Alois Pirc; zastavonoša John Stopar; bolniški nadzornik John Ujčič.

Na tem mestu si usojam opozoriti člane našega društva, da bi se v letu 1919 bolj pogosto udeleževali društvenih sej, in da bi bolj redno plačevali mesečne prispevke kakor v letu 1918. Imejte več zanimanja za društvo. Kaj da je podporno društvo, se je že marsikdo poučil in prepričal v letu 1918; torej pazite, da boste redno plačevali asesmente!

Prostor za društvena zborovanja ostane za enkrat še dosedanji. Lastnik dvorane je nam za leto 1919 povišal najemnino. Pridite torej vsi na prihodnjo sejo, da bomo sklenili, ali naj ostanemo še v dosedanji dvorani, ali naj se preselimo kam drugam?

Želim vsem srečno in veselo Novo leto.

John Lekšan, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada društva Srca Marijinega št. 111. K. S. K. J. Barberton, Ohio.

Naznanjam, da je bil na glavni letni seji izvoljen sledeči odbor za leto 1919:

Predsednica Frances Bertoncel.
Podpredsednica Ana Sigmund.
Tajnica Jennie Okolish.
II. tajnica Mary Žnidaršič.
Zastopnica Jennie Kaserman.
Blagajničarka Mary Kramar.

Bolne članice obiskovati ima dolžnost vsaka članica, katera ima čas in če ni preveč oddaljena.

Prosim tudi vse članice da redno plačujejo mesečne prispevke, posebno sedaj, ker je več članic bolanih, da se jim bo lahko izplačala bolniška podpora.

S sestrskim pozdravom do vseh članov in članic K. S. K. Jednote.

Jennie Okolish, tajnica.

Iz urada dr. sv. Jožefa št. 112 K. S. K. J. Ely, Minn.

Naše društvo je imelo svoje glavno zborovanje dne 15. dec. t. l. in volitev uradnikov za prihodnje leto. Nekoliko starih uradnikov se je odpovedalo uradom, vsled česar so bili soglasno izvoljeni novi odborniki. Ta prememba se je vršila v vsestransko zadovoljnost, za bivše in nove uradnike in tudi za vse člane, ker smo se zadovoljno vrnili s seje že ob 1 uri popoldne.

Odbor za prihodnje leto je sledeči:

Frank Jerich, predsednik; Math Muchich podpredsednik; John Kovach I. tajnik; Leopold Majerle II. tajnik; Jurij Schneller blagajnik; Joseph Agnich zastopnik; Nadzorniki: Joseph J. Peshel, John Zaje in Jakob Mushich. — Zastavonoša: Nick Matelich; redarja John Mishica in Fr. Schwegel.

S tem naznanjam vsem starim in novim uradnikom, da se vrši izvanredna seja dne 29. decembra točno po prvi sv. maši. Pri tej seji bodo nadzorniki pregledali knjige in celoletni račun; tako bodo tudi stari uradniki izročili vse društveno premoženje novemu odboru.

Bratski pozdrav vsem članom našega društva in K. S. K. J. — Srečno, zadovoljno in veselo Novo leto!

Joseph Agnich, zastopnik.

NAZNANILO.

Pri glavni letni seji dne 15. dec. je izvolilo društvo sv. Jožefa št. 146 K. S. K. J. Cleveland, O., sledeče brate v društveni odbor za l. 1919.

John Lekan, predsednik. Damen Blatnik, podpredsednik. John Petrič I. tajnik. Frank Godec II. tajnik. Joe Lekan, st. zastopnik. Anton Škerlj I. nadzornik Frank Smrekar II. nadzornik, Joe Glivar, III. nadzornik,objednem so zastavonoše in spremljevalci.

Anton Žnidaršič vratar.

Želeč novemu odboru v bodočem letu največjega uspeha pri njih trudapolnem delu ostanem Vsem udani

Anton Miklaučič, stari tajnik.

POZIV NA SEJO.

Članicam društva sv. Ane št. 156 K. S. K. Jednote na Chisholm, Minn., se naznanja, da se naj udeleže seje v nedeljo, dne 5. januarja ob drugi uri pop. v Mestni Čitalnici kakor po navadi.

Ker je bilo zaradi bolezni zabranjeno preje zborovati, bo pa zato mesec kasneje volitev novih uradnic. Torej še enkrat prosim vse članice, da gotovo pridete na sejo 5. januarja; katere ne bo izvzemši bolezni — bo plačala en dolar kazni.

S sestrskim pozdravom

Katarina Štaudohar, tajnica.

PET ZAPOVEDI ZA ČLANSTVO K. S. K. J.

(Sestavil tajnik društva št. 153.)

Ker sem zopet prevzel tajništvo za leto 1919, zato mi sili pero v roko, da napišem nekoliko vrstic v blagohotno ravnanje vsem cenjenim članom in članicam naše dične Jednote, osobito pa društva sv. Jeronima št. 153. Kdor bo vpošteval te zapovedi — se bo tudi ravnal po Jednotinih in društvenih pravilih.

1). Udeleži se vsake društvene mesečne seje, ker seje se vršijo edinole za tvojo korist. Za te so od prve do zadnje točke, ali v tvoje dobro.

2). Če so kedaj razpisani kaki izvanredni prispevki — ne godrnjaj. Pomisli, da društvo, ali Jednota ni last kakega podjetnika(ov), ampak je last nas vseh skupaj. Kar ti plačaš, morajo plačati tudi drugi člani in tudi vsi glavni uradniki Jednote in društva.

3). Čitaj naše "Glasilo" pazno od prve do zadnje vrstice. Večkrat boš našel v njem mnogo zdravega in poučnega razvedrila. Našel boš v njem kaj tako sočutnega, da se ti bo pri čitanju solza iz oči utrnila, mnogokrat pa tudi kaj tako veselega, da se boš moral na glas smejati.

4). Plačuj mesečne asesmente o pravem času. Pomisli da zahteva Jednota od vsakega člana sleherni mesec kar je Jednotinega, tako pa tudi redno izplačuje članom pripadajočo podporo.

Če ti morda ni mogoče pravočasno plačati asesmenta, povej, ali piši dopisnico tajniku, da bo vedel. Povej, če misliš še ostati član društva, ali ga pustiti? V nasprotnem slučaju se ti lahko pripeti suspendacija, vsled česar boš zgubil vso društveno in Jednotino podporo po svoji lastni malomarnosti.

5). V slučaju smrti kakega sobrata, ali sestre je tvoja dolžnost, da se spoštljivo udeležiš pogreba od hiše žalosti, do groba. Ne izgovarjaj se: da nimaš časa; taki izgovori so prazni. —

Torej dragi mi sobrat, ali sosestra! Te besede sem ti napisal in ti še enkrat k sklepu kličem: Ako hočeš biti vreden in dober član (ica) našega društva, ravnaj se po društvenih in Jednotinih pravilih!

Vsemu članstvu K. S. K. J. želim srečno in veselo Novo leto 1919.

John Pelhan.
tajnik dr. št. 153.

Vsakdo naj pometa pred svojim lastnim pragom. — Pri tem delajo izjemo samo hišniki, ki za plačo pometajo pred pragom drugih.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Potrtega srca naznanjam vsem prijateljem in znancem žalostno vest, da je dne 15. nov. ugrabila neizprosna smrt našega sobrata

ANTONA LOVŠE-TA.

Ranjki je bil doma iz vasi Sv. Vrh pri Mokronogu na Dolenjskem, kjer zapušča enega brata in dve sestri in ljubega očeta, če še živijo.

Kako jih bo pretresla ta žalostna vest ko bodo zvedeli, da je njih dragi sin Tone in brat umrl v tujini!

Tukaj v Ameriki je pokojnik zapustil številno znancev, prijateljev in tovarišev ki so se včasih veselili skupaj. Moral jih je pa zapustiti za vedno v svoji najlepši mladeniški dobi, star 25 let. Težka je bila ločitev za vedno ob njegovi smrtni postelji. Vsi ga bomo hudo pogrešali, ker je bil blag in vseskozi uzoren slovenski mladenič. Ohranimo ga torej v trajnem spominu in molimo za pokoj njegove duše!

Sedaj se pa iskreno zahvaljujemo vsem ostalim sobratom društva št. 158 K. S. K. J. in dr. št. 13 S. D. P. Z. in družini Ignac Ferlin, ki so mu stali v pomoč in tolažbo za časa njegove bolezni in pogreba. — Iskrena hvala sobratu Martin Kusel in Alojz Hribar, ki sta mu bila v tolažbo v zadnjih zdihljajih. Hvala iskrena še enkrat sobr. Ig. Ferlin, ker mu je preskrbel g. župnika da je pokojnika previdel s sv. zakramenti.

Pogreb se je vršil dne 16. nov. na katoliško pokopališč sv. Vincenca pri Latrobi.

Dragi nam Tone! Ti si že prestal v svoji najlepši mladeniški dobi to, kar nas še vse čaka. Preselil si se iz doline solz v kraj večnega veselja. To je edina tolažba tvojih žalujočih, tu ostalih prijateljev, sobratov in sosester. Prosi Boga za nas, da bi se še enkrat vsi skupaj zopet videli tamkaj nad zvezdami!

Martin Gorenc,
tajnik dr. št. 158 Hostetter, Pa.

— ZAHVALA.

Nižje podpisana se prav lepo zahvaljujeva slavni K. S. K. J. za tako hitro izplačano posmrtnino za našo pokojno in nepozabno hčerko Marijo Ribič, ki je v Gospodu zaspala dne 28 oktobra t. l.

Počivaj v miru božjem ljubljenam hči, saj pridemo vsi za teboj.

Žalujoči:

Frank Ribič, oče
Barbara Ribič, mati.

Pittsburgh, Pa. dne 12. dece. 1918.

Waukegan, Ill.

K sklepu historičnega leta, ki je narodom prineslo toliko izprememb v upanju na boljšo bodočnost, po krvavi svetovni vojni kateri ni para v svetovni zgodovini so se manjši narodi otresli robstva in suženstva močnejših med katerimi je tudi naš mili slovenski narod. Dosegli, dobili so prostost, a ostalo jim je uboštvo, revščina in siromaštvo, ki ga tudi ni para v svetovni zgodovini. Koliko sirot, koliko mož in fantov,, je izgubilo svoje življenje na krvavem bojišču, koliko je pohabljenih za vse življenje? Kdor je bil toliko srečen, da je zdrav odnesel svoje ude iz krvave morije, j eprišel domov sedaj na zimo k svoji stradajoči ženi, k svojim stradajočim otrokom, k svoji stradajoči družini. Pozimi ni polja, da bi ga obdelal, ni nobenega zaslužka, da bi mogel kje kaj zaslužiti da bi mogel kupiti vsaj za silo obleke svoji razcapani ženi in otrokom. Tudi ko bi se dalo kaj zaslužiti ni mogoče kupiti pri taki ceni kot je tam. Gotova istina je, da je naš slovenski narod najbolj siromašen med siromašnimi. Zato je potreba nujne pomoči.

Slovenski pregovor pravi: "Kdor hitro da, dvakrat da,'. V ta namen smo tukajšnje slovenske žene in dekleta stopile skupaj, ter si ustanovile društvo: "ZVEZA JUGOSLOVANSKIH ŽENA IN DEKLET V WAUKEGANU IN NORTH CHICAGI", katere namen je: kupiti blago, neumorno šivati obleko za naše slovenske sirote v starem kraju. Vse bomo prosile in pobirale, kar bomo dobile: staro in novo obleko; denar, vse kar se dobi bode tem sirotam dobro došlo. Me žene in dekleta smo zelo navdušene za to dobro samaritansko delo, toda same moramo le malo storiti, le malo odpomoči veliki bedi ki se tam nahaja med našimi svojci, ako nam ves tukajšni slovenski narod ne pomaga. Upanje pa na usmiljeno darežljivo srce tukajšnjih rojakov nam daje pogum in moč, da še bolj neumorno delamo za to samaritansko delo.

Dne 16. decembra smo tudi sklenile, da uprizorimo igro, po imenu "GOSPODA KODELJA", veseloigra v enem dejanju, katera je zelo zanimiva in smešna. Tudi igralne moči so jako dobre. Igra se bode vprizorila 1. januarja 1919, to je na Novo leto, v M. Slanovi dvorani, 10. cesta ob 2. popoldne. Upamo, da ne bi nas ne posetil s svojo pričjočnostjo. Ravno tako smo si, to je društvenice nabavile obleko narodno nošo, kar bode tudi zelo zanimivo videti, slovenske žene in dekleta v slovenskih narodnih nošah. Po igri bode najprvo petje, potem pa ples in druga zabava. Mislim, da bodemo prvi dan leta posvetile najplemenitejši svrhi usmiljenja do svojega tako ubožnega in trpečega naroda. Ti pa slovenska žena, dekle, daruj vsaj zasedaj ves svoj prosti čas, v pomoč trpečemu tvojemu narodu. Čez čas, ko bodo tvojemu narodu zaceljene rane in ki se bode dvignil v boljšo bodočnost se te bode hvaležno spominjal in čislal tvojo samozavest.

Torej na delo! Delati je treba sedaj—neumorno delati, in hitro, ker potreba je velika!

Srčen pozdrav ljubljeni mi list in veselo Novo leto vsem samaritanskim Slovenkam.

Rose A. Umek, ml.
Tajnica.

Proti koncu leta.

Rev. J. Plaznik.

Pred kakšnimi tridesetimi leti je imel Robert G. Ingersoll, ameriški brezverec, v New Yorku "Zahvalno pridigo." Bil je dobro premišljen in naučen govor, toda, bogokletje je bilo strašno. Ni zahvalil ne Boga, ne bogove kaj so bogovi storili za nas, da bi jim mi zažigali kadilo in jim dvigali temple, je rekel? Svetniki so bili pri njem človeški parasiti. Kristus ni človeštva ničesar naučil, kako delati obleko, zidati hiše, kako se varovati pred nevihto in ognjem, lakoto in boleznijo, lakoto in žejo.

Kdor je imel vero v Boga, je lahko videl Božjo previdnost v trpljenju vsakega posameznika. Sedaj, ko je prišel mir, lahko to vidi celo naša ljudovlada. Zaradi trpljenja smo sedaj celo boljši Amerikanci, kakor prej. Trpljenje in misel na trpljenje nam je navdahnila resnejše misli. Pogled na kri nam kaže na novo rojstvo, novo ljudovlado.

Svet je bil poln sovraštva zla in zmešnjave. Če zavržemo vsako duševno naziranje nimamo vzroka, da bi hvalili Boga. Tak je svet v splošnem, toda, kaj je z našo deželo? Ali se je kaj novega zgodilo, da bi nam dalo povod za hvaležnost. Da na to odgovorimo, se moramo poslužiti prilik.

Poglejmo evropska oblastva. Kraljestva in cesarstva, katera so hotela zmagati cel svet, so opustošena. Vse človeške moči jim niso nič pomagale, niti najbolj prebrisane glave. Evropa se je zbudila in skozi solze vidi, da je Bog velik in da je izhod iz te velike zmešnjave v rokah nevidnega Kralja.

Francija, katoliška do dna, srca, kljub vsemu, kar se je govorilo o nji, je oprala svoje zmote v krvi. Vse, kar ima Francoz na dnu srca, je prikipelo na površje; kakor dobra kri. Križ, katerega so strgali izpred otročjih oči, je sedaj znamenje trpljenja in se bliščí jasnejše, kakor prej. Nekoč je bil von Kluck samo sedemnajst milj oddaljen od Pariza in je rekel: "Bog je oslepil njegove oči", se je obrnil severno vzhodno in ni šel v svetovno mesto. Francija se je zbudila v trpljenju.

Na Angleškem je šla reformacija in se ne bo nikoli več vrnila. Nov verski preporod je izšel iz trpljenja. Katoliški duhovnik opravlja sedaj delo mnogoterega angleškega ministra. Umirajoče ustnice poljubljajo Križ, ki je bil nekoč znamenje praznoverstva. Sedaj se opravljajo molitve za mrtve, kar ni bilo nekoč molitev. Ljudje, ki niso nikoli prej molili, sedaj molijo.

Trpljenje na Angleškem je tudi zbližalo različne sloje in nekoliko celo narodnosti. V krvavih francoskih strelnih jarkih so bili skupaj Irci, Škoti in Angleži. To je demokracija. Beseda demokracija je bila beseda za sanjače in hinavce; trpljenje pa je prineslo bratstvo med ljudmi.

Ali bo naša dežela prerojena, ker je stopila v temen pas trpljenja? Ali bo Ameriški duh spoznal, da je breme lahko, če se primerja s križem? Gotovo je, da so evropski narodi potrebovali kazni. Ali ne bomo mi spoznali, da se ne moremo vtrditi brez trpljenja. Kakor pri drugih narodih, lahko stane tudi pri nas narodni preporod prelivanje krvi. Narodni preporod je stal toliko evropske narode, zato je morala tudi Amerika svoj dar visoko plačati.

Trpljenje bo vtrdilo narodni značaj in vest. Če bi vsi, kot narod, ne bili proti veri, bi se pa ne brigali za vero. Trpljenje mora obsenčiti vsakogar, da si preveč ne domišljuje. Ne moremo se izogniti neizprosni postavi. Treba je, da spoznavamo sami sebe. Naš materijalen uspeh nas je naredil velike, ne pa duševno velik narod. Ne zahvalimo Boga samo zato, kar smo storili, ampak molimo, da bomo storili to, kar hočemo storiti. Rudeča zora nesmrti slave se sveti. Junaki so umrli, da bi dežela živela. Sad mora segniti, da prinese cvet in sad.

Kaj bo z nami v prihodnjosti? Verski duh se bo bolj razvil, ker bodo vero bolj preagnjali. S tem bomo veliko pridobili; četudi nismo protestantovski narod, nismo pa verski. Povsod hočemo biti natančni, samo v veri ne.

Narodne in plemenske razlike se bodo zmanjšale v interesu za skupno stvar. Vsi narodi v Ameriki so postali podobni studencu, ki se stekajo v eno reko.

Prišla bo resnost in nesebičnost, katera se je pokazala v podpiranju evropskih narodov. Delo za druge vedno utrdi značaj. Neodkritost v politiki, trgovini, novinah in v življenju nas pripelje do tega, da zgubimo zaupanje v politikarje, liste in javno mnenje. Govore in pišejo stvari brez prepričanja. Javne osebe in pisci pišejo in govore, ko še toliko značaja nimajo, da bi prišli do prepričanja. Rabijo celo domoljubje, ljubezen do bližnjega, vzgojo in vero v politične in sebične namene. Pridejo tudi notranji, ekonomični nemiri, kateri se pomirijo s tem, da mislimo na druge in pozabimo, kar je doma.

Izginiti mora tudi napačen optimizem, goljufija in sebičnost. Po trpljenju narod sprevidi, da je našel svoje življenje. Za ta krst trpljenja naroden preporod ne moramo nikoli dovolj zahvaliti Boga.

Novo leto.

Rev. J. Plaznik.

Raziskovalci nam povedo, da se vidita z vrha gore Santiago v severni Panami oba morja, katera pereta obale naše ljudovlade. Raztezata se daleč proti severu in proti jugu kakor dve modri planjavi, na tisoče ladij plava po njih; seveda jih opazovalec ne vidi; ne ve, v katero luko so namenjene in kakšna usoda jih čaka.

Vsako Novo leto je nekaka gora Santiago za nas. Pred nami stoji, kakor gora med morjem pretečenega leta in neskončno globino v meglo zavite prihodnjosti. Naše misli, besede in dejanja so ladije, ki režejo valove; nemirne ladije katere plujejo v luko, koje še nikdar nismo videli. Nekatere izmed njih so se razbile in valovi so vrgli njihove podrtije na negostoljubno obalo, nekatere še nadaljujejo negotovo vožnjo, nekatere pa so bile šele spuščene v valove. Dokler smrt ne pride, ne bomo nikoli spoznali njihove zgodovine; do tedaj ne moremo zračunati, koliko dobička in zgube so prinesle.

Če premišljujemo brezkončne spremembe, odkar se je zgodovina pričela pisati, opazimo pred pred vsem spremenljivost vsega zemeljskega in človeškega. Začudelno se obrnemo k Bogu, rekoč: "Ti pa si vedno isti! "Naj preiskujemo vesoljstvo, zvezde nad glavo, svetnike v nebesih, ali hudobe v breznu, najdemo le enega, v katerem ni spremembe, Boga, kateri je isti; včeraj, danes in vedno. Opazimo tudi, da, čim manj je stvar podobna Bogu, bolj se spreminja. Zemlja, drevesa, živali se vedno spreminjajo, duša pa, vstvarjena po podobi Božji, ostane v svojem bistvu vedno ista. Lahko se spreminjajo naše misli, bistvo duše pa ostane nespremenljivo.

Taisto velja ne samo v naravnem, ampak tudi v nravnem oziru. Človek, kateri si izbere Božje postave za vodnika, je deležen nespremeljivosti Božje. Tak človek ni žrtev svojih strasti, katere tako zdelujejo človeka, da niti njegovi najboljši prijatelji ne vedo, kaj naj pričakujejo od njega. Vzvišeni je nad skušnjave, katere povzročujejo človeku bogastvo in čast. Njegovo poznanje Božjih postav in male veljave bogastva in časti ga vzdržujejo, da je obrnjen tako stalno proti Bogu, kakor magnetična igla proti severni zvezdi.

Ravno zato tudi, ker ima katoliška cerkev to predpravico, da je nezmotljiva, smo katoličani deležni nespremenljivosti Božje v verskih in nravnih zadevah in nas ne spreminja vsak duh novega nauka, kakor, one, ki so zunaj cerkve.

Oglejmo si stvari, ki se gode vsak dan v življenju, katere so se prigodile v preteklem letu. Naša leta tečejo hitro, tiho in predno se dobro zavedamo, bomo na koncu svojega časa. Čas lahko nagubanči čelo, in vzame obrazu mladostno barvo, vendar pa človek lahko ohrani mladeniško živahnost upanja, četudi brije zimska burja starosti .Vse upanje pa ne more ostati, ko se bo upognilo naše telo in postalo podobno otroškemu.

Ko bi mogli obraniti svoje telo pred oslabelostjo! Da Kristus je rekel: Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem in jaz ga bom obudil poslednji dan." V svetem obhajilu in izpolnjevanju zapovedij imamo poroštvo častitljivega vstajenja. Čas bo razrušil ta tempel. Imejmo telo za tempelj Bozji. Ne onečastimo ga z grehom in vstalo bo poveličano, kakor je bilo poveličano Kristovo telo na ogri Tabor.

Veliko veselja in udobnosti je minulo v pretečenem letu. Ali ni bilo morda kupljeno z grehom? Ali je bilo čisto veselje? Ali se bo morda prikazalo zlo v megli preteklosti, zlo katerega smo mi povzročili?

Leta so šla v morje preteklosti, a pustila so za seboj žalostne spremembe. Kako lep se zdi človeku prepovedan sad, ko visi na drevesu ko ga človek prime, pa je podoben jabolku ob Mrtvem morju, katera se spremene v pepel.

Z mrtvim letom je izginilo mnogo žalosti in težav; žalosti, katere smo mislili, da ne moremo prenesti, so postale lažje, ker nam je Bog dal nekaj svoje pomoči in tolažbe. Sedaj je vse preteklo. Po hišah so nastale praznote. Vera tolaži ostale, da se zopet kmalu vidimo. Zginili so našemu vidu, ostali pa upajo, da jim je dobri Oče dal veselejši dom.

So še druge težave, katere smo prestali, katere nas pa sedaj tolažijo, namreč one, katere smo prestali v izpolnjevanju Božjih postav. Večkrat so se nam naši križi zdeli težki, zaupanje v Božjo previdnost je bilo preskušeno do skrajnosti, grenko je bilo zaničevanje, katero smo morali prestajati. Naše življenje je bilo, po besedah Jobovih, boj. Vse to je prestano in v duši se čuje odmev Stvarnikovih besedi. "Dobro si storil, zvesti in dobri hlapec," — kar upamo, da bomo zopet začuli, ko stečejo naša leta.

Ali je pa res, da je vsa žalost in veselje zginilo o morju preteklosti? Ne, nič ni zginilo. Kar storimo ,ostane za večnost. Udarec, katerega dobi otrok v mladosti, ostane za celo življenje v spomin. Udarec ne traja, posledica pa ostane. Otrok, ki se je naučil slabih naukov v mladosti, bo slab celo življenje. Otrok, ki ne spoznava Božjih in verskih naukov v mladosti, pokvari voljo za celo življenje; ravno isto velja za odraščene. Upliv slabe Knjige in slabega časopisja ne pusti duše nikoli tako čiste, kakor je bila prej, četudi človek zavrže, kar je čital. Zbudila se bo strast, katera ne bo nikoli več popolnoma ugasnila.

Morda kdo vpraša: "Ko se spovem svojih grehov, ali niso popolnoma zbrisani?" Gotovo, kar se krivde tiče. Poznalo se bo pa večno, koliko milosti si izgubil, ko boš prejel nižje mesto v nebesih.

Duša v nebesih bo to, kar bo storila na zemlji. Božja milost bo spremenila dušo bolj ali manj, kakor je kdo sodeloval ali se pa vstavljal Božji milosti na zemlji.

Vemo, da ni vse preteklo s preteklim letom. Naša vest nam pove, da bomo dajali račun od vsake misli, besede in dejanja.

Naj leto ne izgine iz spomina samo s kakim dobrim sklepom biti boljši v novem letu. Bog nam ponuja še eno leto, da se spokorimo za svoje grehe, da si pridobimo višje mesto v nebesih; še eno leto, da izpopolnimo svoj razum, vtrdimo svojo voljo. Vporabimo darove, katere nam ponuja Bog! Spoznavajmo, kaj hočemo doseči, kaj hoče Bog od nas in potrudimo se, da dosežemo svoj cilj. Potem nam ne bo treba reči ob koncu tega leta: "Kako malo dobrega sem storil, kako slabo sodeloval z milostjo, katero mi je Bog dal!"

TRINERJEV KOLEDAR ZMAGE ZA LETO 1919. — GINLJIV SPOMINEK.

Trinerjev stenski koledar za leto 1919, — Koledar Zmage — bo jako ginljiv in presenetljiv spominek na zmage naših mladcev onkraj morja. Kolumbija drži lovorjev venec nad glavo mornarja in vojaka, in za njo vidite ameriške bojne ladje na zelenkastih morskih valovih, dočim oživljajo zračne ladje nebesno modrino. Girlanda s portreti Washingtona, Lincolna in Wilsona je na vrhu, in razgled na Trinerjeva poslopja, ki so znamenita po Trinerjevem ameriškem zdravilnem grenkem vinu in drugih izvrstnih zdravilih, tvori vznožje. Pošljite deset centov za pokritje poštnih stroškov. — Joseph Triner Company, 1333—1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

NA PRODAJ

je 8 let stari konj; popolnoma zdrav, ubogljiv in dober delavec, vajen že dela na farmi.

S konjem vred se proda tudi upežni voz (ekspresni), komat za konja in vse kar sliši k vpregi. Proda se po ceni vsled opustitve trgovine.

Pojasnila daje:
"Upravništvo Glasila K. S. K. J."

IŠČE SE

pošteno, zanesljivo in pridno priletno Slovensko, bodisi že samico, ali vdovo, ki bi opravljala domača hišna dela pri neki slovenski družini; oskrbovati bi ji bilo treba tudi 3 otroke. Plača po dogovoru. Pišite, ali zglasite se na **1219 Oakland Ave., Joliet, Ill.**

Kila umori 7000 ljudij na leto.

Sedem tisoč oseb umrje na leto za—kilo,—tako se glasijo namreč mrtvaški listi. Čemu? Ker so nesrečniki sami sebe zanemarili, ali se pa niso dosti ozirali na oteklino na obolelem delu telesa vsled utrganja, ali kile. Kako je pa z Vami? Ali se tudi Vi zanemarjate s tem, da nosite le kako obvezo, ali kaj drugega? Taka obveza je samo za silo, podobna slabi opori pri veliki steni, da se ne poruši. Taka obveza ne more tako delovati, kakor kaka mehanična priprava. Če se preveč stisnete z obvezo, ustavlja to cirkulacijo krvi; taka obveza drgne tudi oslabele mišice, ki potrebujejo največ prehrane.

Veda in umetnost je pa iznašla način, ki vsemu temu odpomaga. Vsakdo, ki nosi sedaj kako obvezo, ali pas zoper kilo naj bi enkrat ZASTONJ poskusil takozvano PLAPAO metodo, ki je najbolj umetna, logična in uspešna pri domačemu zdravljenju kile. Ta način je že svetovno znan.

PLAPAO BLAZINICA, kadar se jo tesno k telesu pritisne, se ne premakne s prostora, vsled tega tudi bolnika nič ne teži. Ta blazinica je mehka kot žamet, lahka pri nošnji in po ceni. Rabite jo lahko med delom, ali počitkom. Nima nič jermenov, privez, ali trakov.

Učite se torej kako je mogoče ustavljati naravnim potom odprtino utrganja (kile) da Vas isto ne bo vedno težilo. Pošljite svoje ime in naslov še danes na naslov: PLAPAO CO., Block 3267, St. Louis, Mo., da Vam pošljemo ZASTONJ na poskušnjo Plapao in vsa potrebna navodila.

JAKOB STAUDOHAR
9520 Avenue L,
South Chicago, Ill.
Telefon: So. Chicago 1236.
se priporoča Slovencem in Hrvatom.
Prodajam in razvažam premog in drva, selim pohištvo in opravljam ekspresne posle.
Svoji k svojim!

Pomnožite svoje znanje v naravoslovju.

Narava nam daje mnogo rastlin, s katerimi je mogoče zdraviti razne bolezni. Jaz imam v zalogi ter razpošiljam raznovrstne suhe rastline, cvetja, jagode in korenine, take, ki izvirajo iz vseh delov sveta. Pišite po moj brezplačni cenik. Knjiga "Mali domači zdravnik", ki stane samo 25 centov, obširno opisuje veliko število rastlin in daje nasvet, za katere bolezni in kako se naj rabijo. Ne odlašajte, naročite takoj to poučljivo knjigo.

MATH. PEZDIR,
P. O. Box 772, City Hall Sta.,
New York, N. Y.

Ameriško Slovenska
PRATIKA
za leto 1919
je izšla. Cena 15c.
Razprodajalcem popust.
PRATIKA Publishing Co.
45 Vesey St., NEW YORK, N. Y.

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsako sredo.

Last Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah severnih.

Uredništvo in upravništvo:
1951 West 22nd Place — Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Naročnina:
Za člane, na leto $0.96
Za nečlane 1.50
Za inozemstvo 2.00

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA

Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE:
1951 West 22nd Place, CHICAGO, ILL.
Phone: Canal 2487.

Subscription price:
For Members, per year $0.96
For Nonmembers 1.50
For Foreign Countries 2.00

31

Ob sklepu leta.

Že zopet se nagiba eno leto k zatonu. Samo še teden dni, in pomenljve letnice 1918 ne bomo več pisali; ohranili jo bomo pač v spominu do konca življenja.

Ker se s koledarskim letom 1918 zaključuje tudi poslovno leto naše podporne organizacije, tako tudi IV. letnik izdaje našega lista, si šteje uredništvo v svojo dolžnost napisati pri tej priliki par skromnih vrstic staremu letu v slovo, novemu pa v iskreni pozdrav.

Kakor že minula štiri leta, tako je bilo tudi leto 1918 leto hude preškušnje, žalosti in svetovnega gorja vsled minule krvave svetovne vojne. Od 26. julija 1914 do 11. novembra 1918 se je prelilo na raznih bojnih frontah toliko krvi, da kaj takega še ne pomni svetovna zgodovina. Samo število padlih in ubitih znaša nad deset milijonov; število ranjencev, pohabljencev in število pogrešanih bo pa gotovo še enkrat toliko. Ali niso to grozne številke! Čitali smo, da so se vršile najhujše in najbolj ljute bitke baš leta 1918; vsled tega so bile te bitke tudi odločilne in tako uspešne za zaveznike.

Kakor je bilo leto 1918 do 11. novembra žalostno, tako se je pa s tem dnem izpremenilo tudi v nepopisno dobo veselja in zmagoslavja.

Dan 11. novembra 1918 bo zapisan z zlatimi črkami še pozna stoletja v svetovni zgodovini, ker nam je prinesel tako zaželjeni mir.

Baš leto 1918 je izučilo številne svetovne narode, kaj je moderna vojska. Ta šola je bila neizmerno dolga, huda in draga za vse. — Poleg slabih posledic, nam bo minula svetovna vojna prinesla tudi nekaj dobrih, o katerih bi ne mogli govoriti, če bi ne bilo zadnje vojne. Glavna in najbolj važna dobra stvar vsled minule vojne bo svetovna demokracija. Razni ugledni možje pri zeleni mizi bodo že v nekaj tednih določili za marsikak, preje zatirani narod boljšo bodočnost. Po sklenjeni mirovni konferenci v Parizu bo nastopila doba osvobojenja in pravice za one, ki so že stoletja trpeli vsled robstva in krivice. Med tim srečnimi narodi bodo v prvi vrsti Slovani. Čehi in Slovaki so že svobodni; tako ustanavljajo tudi Poljaki, Ukrajinci in Jugoslovani svojo neodvisno samostajno demokratsko državo. Morda se bodo sčasoma razmere tudi na Ruskem izboljšale, tako, da bomo lahko prištevali med osvobojeno narode tudi največje slovansko pleme, Ruse, okrog 170 milijonov po številu.

Druga dobra posledica minule vojne bo svetovna liga vseh pravicoljubnih narodov, ki bo skušala zabranjevati in onemogočiti vsako nadaljnjo vojno. Liga narodov bo torej ena izmed najvažnejših točk, katere se bo sklenilo na mirovni konferenci. Vsa čast in priznanje našemu dičnemu predsedniku Wilsonu, ki se za to ligo najbolj pogaja. V kolikor zamoremo dosedaj soditi, so se izrekle za to ligo skoro že vse večje države širom sveta. Da, ako se posreči ta Wilsonov načrt, potem bo vsaka nadaljna vojna popolnoma izključena, ker bo vse važne sporne točke reševal posebni svetovni trubunal.

To so torej splošne važne točke, ki bodo ostale zapisane pod letnico 1918 v svetovni zgodovini z ozirom na minulo vojno.

Pa omenimo še par besed ob zaključku XXIV. poslovnega leta naše podporne organizacije in ob sklepu IV. letnika "Glasila K. S. K. Jednote".

Kdor bo pisal prihodnje leto povodom srebrnega jubileja K. S. K. J. zgodovino naše podp. organizacije, bo moral povdarjati, da je bilo baš tekoče leto 1918 najbolj kritično; to pa vsled grozne epidemične bolezni "španske influence", ki razsaja že tretji mesec širom držav in ki je hudo prizadela vse podporne organizacije.

Še nikdar v zgodovini K. S. K. J. ni nemila smrt ugrabila tekom enega leta toliko naših sobratov in sosester kot baš leto 1918. Iz glavnega urada se nam poroča, da smo na ta način izgubili od 1. 1. 1918 do sedaj 238 članov in članic. Ali ni to grozna številka! V 52 štev. III. letnika Glasila smo poročali, da je umrlo leta 1917 135 članov in članic naše Jednote; sedaj pa primerjajte število pokojnih članov in članic letošnjega leta! Čemu, pa tudi ne? Saj jih je influenca ter pljučnica ugrabila samo tekom letošnjega novembra 105 (sto pet); to je torej približno toliko, kolikor jih je leta 1917 umrlo vseh skupaj. Pa to še ni vse. Ta bolezen še vedno razsaja. Koliko bo še število žrtev influence proti koncu meseca decembra; tega še ne vemo. Lahko jih umrje en sam dan 5, ali 10!

Pri tem nepričakovanem hudem udaru ne moremo pripisovati krivde ne temu, ne onemu. Udati se moramo v voljo božjo in usodo, ki je zadela tudi našo organizacijo. Pomisliti je treba pri tem le žalost in usodo vdov in sirot, ki postale vsled te epidemije. Rano pri K. S. K. J. bomo sčasoma zacelili in preboleli; ne bodo pa prebolele iste številne družine brez skrbnih očetov, ki so postale žrtve te grozne bolezni. Denar se da nadomestiti v kako blagajno, — dobrega moža in skrbnega očeta, ali ljubega sina, ali hčer—pa nikdar! Tolažimo se pri tem, da smo napram vsem tem prizadetim storili svojo bratsko dolžnost, da smo jim priskočili v največji sili na pomoč, kakor pravi sobratje in sosestre. Skupna posmrtninska podpora za vse naše žrtve bo zanašala gotovo nad $100.000.

Dragi sobratje in sosestre! To ogromno svoto bo treba prej mogoče nadomestiti, da se zaceli finančna rana v skupni blagajni. Gotovo ne bo ni enega, ki bi godrnjal tedaj, ko bo glavni urad razpisal posebni, ali morda dvojni asesment v pokritje tega primanjkljaja. Skoro vse druge ameriške organizacije že pobirajo posebne doklade v svrho pokritja deficita, povzročenega vsled te bolezni. Nihče izmed nas ne more najti opravičenega izgovora pri plačevanju posebnega asesmenta Vsakdo izmed nas naj hvali Boga, da je še zdrav in živ in da tudi on ni postal žrtev influence.

Med skupnim številom pokojnih naših sobratov v tem letu se nahajajo tudi trije, kojih imena bodo ostala z zlatimi črkami zavedno zapisana v zgodovini K. S. K. J. To so imena onih treh naših vrlih članov, ki so padli za domovino v minuli svetovni vojni. Ta imena so: Math Duller, Alois Verbiščar in Joe Kuhar. Bodi jim ohranjen časten spomin in slava! Pri tem pa ne smemo pozabiti onih naših vrlih članov, ki so se tudi borili v tej vojni pod našo zvezdnato zastavo za dosego svetovne demokracije in zmago Amerike. Iskreno dobro došli zopet v našo sredino. Bodite nam pozdravljeni Vi ponos in dika naše organizacije!

Kar se pa tiče zaključka IV. leta našega lista naj ob kratkem omenimo, da je moral prestati urednik baš v tem letu največjo šolo, največ kritike in največ neopravičenega obsojanja od posameznikov. V shrambi imamo celo kopico sličnih pisem. Vse to se je vršilo tudi vsled minule vojne. Enim ni bilo po volji, ko smo priznašali vesti o avstrijskih porazih; zopet drugi so se vnemali za Nemčijo; nekaterim ni po volji da pišemo preveč in premalo o Jugoslaviji, da se pečamo z visoko! politiko; da smo strankarski; da smo premalo verni; da lažemo, i. t. d. i. t. d. Zadnji čas smo pa dobili še nekaj takih kritikov, ki drže z Italijo!? to pa vsled tega, ker so bili slučajno na Beneškem rojeni. Pa si dobite urednika pod milim nebom, ki bi pisal tako, da bi bilo za vse prav. Da, zares uredniški kruh je v današnjih časih najbolj britek in grenak. Če bi ne imeli uredniki gluhih ušes, bi morali že vsi davno obupati.

S takimi občutki in takimi mislimi bo zaključilo uredništvo IV. letnik izdajanja "Glasila". Pisali bi o tem lahko še več; pa naj zaenkrat to vsem kritikom zadostuje.

Trdno smo prepričani, da bo po Novem letu zavel ves druhačen duh. Ko nastopi enkrat zlata doba zaželjenega miru, bomo imeli tudi vse drugačno polje pri urejevanju lista, kot v minulem, kritičnem času. Naš prvi in glavni namen bo: pisati zopet edinole v dobrobit, procvit, ter napredek K. S. K. J., osobito v letu njenega srebrnega jubileja.

Uredništvo "Glasila K. S. K. Jednote."

Dosežen sporazum.

Kar so že dolgo časa izražali posamezniki in posamezna slovenska društva, kar je bila takorekoč želja celega naroda, do tega je sedaj tudi prišlo, ker je moralo priti: sporazum med raznimi strankami in skupinami za složno delovanje in skupen nastop je dosežen.

Na kratko smo že poročali o uspešnem zborovanju zastopnikov Slov. Nar. Zveze in krajevnega društva Slov. Rep. Združenja v Clevelandu, na katerem so bile ugotovljene glavne točke, v katerih nam je potrebno skupno nastopati, ako hočemo ozemlje.

Do sličnega sporazuma je prišlo, kakor se nam sedaj porča, tudi med zastopniki izvrševalnega odbora S. R. Z. in Jug. Narodnim Svetom v Washingtonu, da se na ta način omogoči uspešnejše delovanje. Obojestranski zastopniki so se sporazumeli za sledeče točke:

Obe organizaciji obstojate še nadalje kot samostojni celoti, delujete pa skupno in složno, in to: v pobijanju italijanske propagande za obrambo našega narodnega ozemlja, v nastopanju proti vsem destruktivnim elementom, ki bi ovirali naše narodno gibanje, v nabiranju prostovoljnih darov in prispevkov za "Jugoslav Relief Fund" "Jugoslovanski Dobrodelni Sklad", ter v prirejanju javnih shodov in vzajemnem nastopanju na takih shodih. Istočasno pa prenehajo tudi vsi napadi na eno ali drugo organizacijo, tako po časopisju, kakor tudi na shodih, itd.

Ta sporazum so potrdili v imenu Slov. Rep. Združenja gospodje Kristan, Kerže in Ermenc, v imenu Jug. Nar. Sveta Don Niko Grškovič, ter dr. D. Marušič in g. P. Schneller za S. N. Z.

Vsi, ki žele v resnici delovati v narodov blagor, bodo gotovo z veseljem pozdravili ta sporazum ter se tudi toliko vnetejše podali na delo.

V teh težkih usodepolnih časih so potrebne vse moči, da bo naše delo kronano z uspehom. Hiteti moramo toliko bolj, ker smo že veliko zamudili v tem oziru, in zatorej na delo vsi brez razlike mišljenja ali pripadanja k tej ali oni struji! "J. S."

Narodno slavje v Ljubljani.

Ženeva, Švica, 7. novembra. — 29. oktobra je doživela naša bela Ljubljana dan, kakoršnega še ni nikoli videla slovenska prestolnica. To je bil dan, katerega je pričakoval naš narod dolgo, dolgo, skozi stoletja in stoletja. Enajst stoletij je preteklo, odkar je zašlo naše slovensko solnce. Enajst stoletij je trajala naša črna noč toda danes je tudi ta noč izginila in nam je izšlo solnce. Radostno je pozdravila danes naša bela Ljubljana dan svete jugoslovanske svobode.

Že zgodaj je bila vsa Ljubljana okinčana z jugoslovanskimi zastavami, venci in slavoloki. Ob šestih zjutraj je bilo po ulicah že vse živo, veselo in pevajoče. Okoli devete ure je bilo že zbranih kakih 40,000 oseb. Vsi predstavniki Narodnega Sveta, društev in korporacij, vse stranke in šole, prebivalstvo, meščani in delavci ter narod iz okolice, častniki, vojaki in vsi vojni ujetniki, vse je stopalo v dolgem sprevodu, ki se je ustavil pred deželnim dvorcem, kjer so izpregovorili narodu Ivan Hribar, dr. Triller, poslanec Pogačnik, soc. dem. Kopač, župan dr. Tavčar in ljubljanski knezoškof dr. Jeglič.

Vse govore so spremljali burni klici, ploskanje in sviranje narodnih himn; govorniki so proslavljali dan jugoslovanske svobode ter pozivali narod, da vstraja složen in odločen za srečo in svobodo bodoče države vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Vrhunec vsega je bil moment, ko je več bataljonov vojakov s par sto častniki izdrlo sablje in priseglo z enim glasom zvestobo svoji domovini. Prisotni so jokali od veselja, ko so gledali tisoče, kako prisegajo, da hočejo žrtvovati vse, svoje premoženje in svojo kri za srečo in dobrobit naše skupne domovine. Vsi so se objemali, srečni in veseli. Samo ena misel je prevevala vse: Napočil je dan svobode našemu narodu. Neizmerna ljubezen je prevladala vse,ljubezen do domovine, ljubezen za srečo in svobodo celokupnega našega naroda.

Puljski "Hrvatski List" javlja 2. novembra: V vseh uradih in šolah v Ljubljani se ureduje izključno slovenski. Manifestacije v Ljubljani še vedno trajajo. Množice ljudstva kličejo po ulicah: Živela jugoslovanska republika! Dne 31. oktobra je izšel uradni list prvikrat v slovenskeem jeziku. Bivši deželni predsednik in grof Atems je pobegnil iz Ljubljane.

Jugosl. Časn. Urad.)

Kaj delajo Italijani v naših krajih.

Iz Zagreba je dospela zanesljiva vest, da je Narodno Veče v Zagrebu predložilo zavezniškim vladam zelo oster protest proti nasilni italijanski administraciji in surovem postopanju italijanske vojske v okupiranih jugoslovanskih krajih, zlasti v Dalmaciji, Istri in Gorici.

Postopanje italijanskih divjakov ni samo nasprotno določbam premirja, temveč je tudi v najostrejšem nasprotstvu z vsemi principi človekoljubja in pravice.

Dasi so jugoslovanske province danes svobodna, neodvisna in s Srbijo zjedinjena država, ki je izrecno stopila na stran zaveznikov, postopajo Italijani v naših krajih kot najhujši sovražniki, na sličen način kot Nemci v Belgiji in Bolgari v Srbiji.

V protestu Veča so našteli mnogi konkretni slučaji italijanskega barbarstva. Tako ste bile nedavno odposlane iz Kotora, kjer so se nahajala nekdanja avstrijska skladišča hrane, dve ladji polne živeža za istradano prebivalstvo v Hrvatskem Primorju. Ko ste ladiji prišli na odprto morje, so dospele italijanske križarice in torpedni čolni, ki so zaplenili hrano in jo odvedli v Italijo. Veče je takoj protestiralo proti temu, ker je živež last provizorične vlade in ker je neobhodno potreben za stradajoče prebivalstvo. Italijani pa so med tem že proglasili tako hrano, kakor tudi ladije za zaplenjene in za italijnsko lastnino.

Iz pristanišča v Šibeniku so Italijani odpeljali šestdeset ladij trgovske mornarice, ki so tam našla zavetja, jih proglasili propalim in zapadlim v posest Italije ter so jim tudi takoj izpremenili imena, krstivši jih z imeni kakšnih neznanih italijanskih junakov.

V okupiranih krajih v Dalmaciji in na dalmatinskih otokih dajejo Italijani hrano samo onim, ki podpišejo izjavo, da so Italijani in da se mora DALMACIJA PRIKLOPITI ITALIJI.

Kedor ne podpiše izjave, mora UMREETI LAKOTE.

Na ta način ustvarjajo Italijani dalmatinsko italijanaštvo.

Po določbah premirja ima administracija v okupiranih krajih ostati v rokah obstoječih domačih oblasti, ki morajo kooperirati s pveljniki okupacijske vojske.

Italijani pa so krajevne oblasti, kjerkoli so jih našli, takoj suspendirali in namestili italijanske, kjer pa Italijanov ni bilo, so jih vedli iz drugih krajev.

Zakoniti predstavniki Narodnega Veča S. H. S. so bili s silo vrženi iz njih uradov. V številnih slučajih so italijanski poveljniki brez pooblastila razširjali svojo satrapijo tudi na take kraje, ki niso okupirani po njih četah in kamor ne bi njih čete absolutno smele vriniti.

V Gorici, ki je čisto jugoslovanska, prestopa italijansko pašovanje vse meje ter je povzročilo skrajno ogorčnost prebivalstva. Pri proslavi zavezniške zmage in jugoslovanskega osvobojenja se je vsa Gorica okitila z zavezniškimi ter slovanskimi, hrvatskimi in srbskimi zastavami.

Italijanski poveljnik je dal svojim vojakom nalog, naj povsod trgajo slovenske, hrvatske in srbske zastave, posebno pa jim je še zaukazal,, da morajo te zastave pometati v blato. Vojaki so ta ukaz do pičice izpolnili, valjali zastave po blatu in jih gazili z nogami.

Razburjenje v narodu je prekipevalo in je prišlo do teških spopadov. Italijani so pa med tem izdali po vseh okupiranih jugoslovanskih krajih nalog, **da se ne sme pod zagrozitvijo smrtne kazni razobesiti ni ena od naših treh zastav.**

Da preprečijo izraz narodne volje in ojačitev jugoslovanske vojske, so Italijani odredili, da se imajo vsi jugoslovanski vojaki, čeprav so prisegli zvestobo provizorični vladi in zavezniški stvari, **internirati kot vjetniki.**

Isto je odrejeno za vse moško prebivalstvo od 24. do 45. leta.

Narodno Veče je, da protestira proti temu nezaslišanemu činu nasilja, poslalo italijanskemu guvernerju posebnega odposlanca, toda predrzni Italijan. ne samo, da ni poslušal odposlanca, temveč ga **je dal zapreti kot vojnega vjetnika.**

Italijanske oblasti javno proglašajo, da je treba z Jugoslovani postopati kot z najhujšimi sovražniki.

Narodno Veče, ki ima za vse svoje obtožbe nepobitne dokaze, opozarja zaveznike na težke posledice, ki morajo neobhodno nastopiti vsled takega italijanskega postopanja.

(Jugosl. Časnikarski Urad.)

SLOVENCI V PITTSBURGHU IN OKOLICI!

Vabijo se vsa slovenska in hrvaška društva, kakor tudi pojedinci v Pittsburghu, Pa. in okolici, da se vdeleže VELIKE PLESNE VESELICE, katero priredi K. Slovenski Dom v imenu vseh Slovencev, na SILVESTROV VEČER DNE 31. DECEMBRA 1918 V VSEH PROSTORIH K. SLOVENSKEGA DOMA na 57. in Butler Street, Pittsburgh, Pa. v podporo trpečim bratom v stari domovini.

Komur je le količkaj pri srcu naš mili narod v stari domovini, ta se bode vdeležil te zabave ter s tem pomagal svojemu narodu. Za dobro godbo ter bratsko postrežbo bo vsestransko preskrbljeno.

ODBOR K .S. DOMA.

Avstrijske vojne zadnjih 300 let.

Pred 300 leti, dne 23. maja 1618, sta bila vržena skozi okno kraljeve palače v Pragi dva moža, kar je predstvaljalo prvi čin nasilja v 30-letni vojni.

Od onega časa je bila Avstrija zapletena v celo vrsto vojn, skoro vedno poražena, izvzemši v dveh, treh vojnah, s Turki in Francozi, ko jo je rešil princ Evgen Savojski. Vrsta teh vojn je sledeča:

1618—1648: — Tridesetletna vojna; Avstrija poražena od Gustava Adolfa pri Lipskem leta 1631.; leta 1632 pri Lutzenu; potem ko je bilo Pomeranško zavzeto in ko so Francozi izvojevali zmago, je bila Avstrija prisiljena prositi za mir.

1683: Premagana od Turkov; cesar Leopold je pobegnil iz Dunaja ter prosil poljskega kralja Jana Sobieskija pomoči, ki je rešil Dunaj pred Turki.

1697: Princ Evgen Savojski porazil Turke pri Belgradu.

1707—1710: Vojna za špansko nasilstvo; princ Evgen premagal Francoze v Italiji, pri Oudonarde 1708 in pri Malplaquetn 1710.

1717: Princ Evgen je ponovno porazil Turke pri Belgradu.

-741: Friderik Veliki je odtrgal Šlezijo od Avstrije, potem ko jo je porazil pri Moliwitzu.

1755: Sedemletna vojna: Friderik Veliki premaga Avstrijce v Pragi; bili so poraženi leta 1757 pri Leuthenu, 1762 pri Freiburgu.

1796—97: Napoleon premaga Avstrijce pri Lodi. Arcoli in Rivoli tr jih požene iz Italije.

1799: Avstrijci poraženi od Francozov pri Hohenlindenu in Zuerichu.

1800: Avstrijci izgubili bitko pri Marengu in Montteblu.

1805: Zmaga Napoleona pri Austerlitzu in zavzetje Dunaja po Napoleonu.

1809: Napoleon premaga Avstrijce pri Eckmuchtu. Aspernu in Esslingu, jih porazi pri Wagramu ter ponovno zavzame Dunaj.

1859: Napoleon III. porazi Avstrijce pri Magenti in Solfernu, ter je morala Avstrija v tej vojni odstopiti Italiji Lombardijo.

1866: Prusi pod Moltkejem in princem Friderikom porazijo Avstrijce pri Sadovi; Avstrija odstopi Italiji Venecijo.

V sedanji svetovni vojni pa ni bila samo enkrat poražena. Srbi sami so pognali Avstrijce dvakrat s svojega ozemlja, predno se jim je posrečilo z veliko premočjo pognati Srbe nazaj. In sedaj so zopet Srbi tekom šestih tednov zavzeli in iztrgali avstrijski vojski vso deželo. Isto se je dogodilo tudi na ostalih frontah. Kjerkoli so bili Avstrijci navezani sami na sebe brez pomoči Nemcev, izvzemši v začetku na italijanski fronti, kjer so se borili naši fantje, so bili gotovo vedno poraženi. In zavedajoč se, da se ne more dalje ustavljati in tudi ne boriti, je zaprosila za premirje in mir, kar je istovetno s popolno predajo. Gotovo pa je, da ni Avstrija doživela še nikoli takega poraza, kakor je sedanji in katerega ne bo preživela.

POZOR ROJAKI V MINESOTI!

V zadnjih par dneh sem prejel veliko pisem od rojakov iz Železnega okrožja Minnesote, v katerih so me vprašali, je li zdaj zopet mogoče vložiti prošnje za drugi državljanski papir. Vsem tistim rojakom, kakor tudi ostalim Slovencem v Minnesoti odgovarjam sledeče:

1. Vsak Slovenec ki ima prvi ameriški papir že dve leti in ki biva v Združenih državah že pet let in eno leto v državi, lahko zdaj vloži prošnjo za drugi ameriški papri.

2. Vsi tisti rojaki ki so prišli v Združene države po 29. juniju 1906, morajo dobiti izkaz izkrcanja (Certificate of Arrival) predno zamorejo vložiti prošnjo za drugi ameriški papir. Za omenjeni izkaz prihoda (Certificate of Arrival) morajo pisati na U. S. Department of Labor Naturalization Service, Washington, D. C.

3. Vsi tisti rojaki živeči v okolici mesta Duluth ki želijo dobiti izkaz prihoda (Certificate of Arrival) naj se osebno obrnejo na me in naj prinesejo s seboj svoje prve papirje in jaz jim bom drage volje izpolnil omenjeno prošnjo in to sicer brezplačno.

Rojaki Slovenci, zanimajte se za ameriško volilno pravico. Čas je prišel, ko so se ameriški delavci začeli buditi tudi na političnem polju, ker izprevideli so, da ako hočejo imeti tak zakon ugoden za delavce, morajo poslati v zakonodajno zbornico može, ki bodo zastopali delavske interese.

Vam udani rojak,

John Movern
634 N. 2nd Ave. W.Duluth, Minn.

Zdravje povzroča vesele praznike.

Pravo veselje, v božičnih praznikih je le tam doma, kjer je vsa družina zdrava. Tako bo tudi letos v onih hišah dosti veselja in petja, kjer je Trinerjev ameriški eliksir priljubljen. Trinerjeva zdravila odpravljajo slabo zdravje, ter vas drže vedno pri dobrem razpoloženju. To zdravilno vino izčišča črevesje, pospešuje prebavo in krepča okus. Dobiva se v vseh lekarnah. $1.10. — Kadar boste spoznali neprijetne znake revmatizma ali nevralgije, vam bo Trinerjev Liniment pomagal, da boste lahko pregnali napade te bolezni. Je tudi izborno sredstvo zoper izpahke, otiske, okorele mišice in utrujene noge. Cena 35 in 65c v lekarnah, po pošti 45 in 75c — Če potrebujete kako tekočino za grgljanje, vzemite Trinerjev Antiputrin; jako izborno sredstvo v to svrho. V lekarnah stane 50c in $1.—' po pošti 60c in $1.15.— Joseph Triner Company, 1333—1343 S. Ashland Ave, Chicago, Ill. (Adv.)

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.
Telefon 1048.

od ustanovitve do 1. dec. 1918 skupna izplačana podpora

$1,518,034,52.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Schneller, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
I. podpredsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St.
II. podpredsednik: Math Jerman, 321 Palm St., Pueblo, Colo.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Francis J. Ažbe, 620—10 St., Waukegan, Ill.
Pooblaščenec: Ralph F. Kompare, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Josip Dunda, 704 North Raynor Ave., Joliet, Ill.
Martin Nemanich, 1900 W. 22 St., Chicago, Ill.
Math Kostainšek, 302 No. 3rd Ave. West; Virginia, Minn.
John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
Frank Frančič, 311—2nd Ave., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihael J. Kraker, 614 E. 3rd St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2112 W. 23rd St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Anton Burgar, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Joseph Russ, 6517 Bonna Ave., N. E., Cleveland, Ohio.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill. Telefon Canad 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 1915 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

URADNO NAZNANILO.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA K. S. K. JEDNOTE.

Člani in članice, ki se nahajajo v zavodu za umobolne, niso opravičeni do poškodninskih in operacijskih podpor. Vsled tega tudi ne plačujejo poškodninskega asesmenta. Ker je pa navadno mesečni poškodninski asesment razpisan tudi na člane(ice), nahajajoče se v umobolnici in ker take asesmente plača društvo, radi tega se službeno naznanja vsem onim društvom, ki imajo katerega člana ali članico v umobolnici in ki so plačali poškodninske asesmente Jednoti, da naj pošljejo na glavni urad uradno potrdilo, podpisano od društvenega odbora z označbo takega člana(ice) kakor tudi z natančnim datumom koliko časa se tak član(ica) nahaja v umobolnici. Kakor hitro se tako poročilo pošlje na urad Jednote, naj vsako društvo odšteje poškodninski asesment, ki ga je društvo plačalo Jednoti tekom letošnjega leta. Društva, ki ne bodo sama odštela omenjenega asesmenta, bodo dobila kreditirane vplačane svote, kakor hitro dopošljejo uradno potrdilo kakor zgoraj omenjeno. Nobeno društvo pa ne sme odračunati asesmenta in ne bo dobilo kredita, dokler ne pošlje uradnega potrdila na glavni urad Jednote s popolno označbo člana ali članice, ki se nahaja v umobolnici, kakor tudi koliko časa se nahaja v zavodu za umobolne.

Vsa cenjena društva, katerih se to tiče, naj blagovolijo to naznanilo vpoštevati in se po tem ravnati.

Za glavni urad K. S. K. Jednote:

JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

Ker se vsled vladne odredbe vračajo naši vojaki na svoja domovja, in ker je med temi tudi častno število vojakov-članov K. S. K. Jednote, radi tega se prosi in opozarja vse društvene tajnike, da naznanijo na glavni urad Jednote ime vsakega člana-vojaka, ki se vrne domov in ki je odpuščen iz dejanske službe. Vsak član vojak, kakor hitro je odpuščen iz vojaške službe in se vrne na svoj dom, postane zopet deležen vseh podpor, ki jih Jednota deli svojim članom. Vsak tak član naj torej tudi plača vse potrebne asesmente predpisane potom pravil.

Za glavni urad K. S. K. Jednote:

Josip Zalar, gl. tajnik.

Finančno poročilo K. S. K. Jednote

za mesec november 1918.

Društ. Stev	Plačali na Ases. 11—18	Smrtnine	Izplačali Poškod.	Bol. Pod.
1	$351.68			
2	$578.27	$5,100.00		
3	212.85	200.00		
4	145.26			
5	215.06	2,000.00		
7	651.00			
8	169.90			
10	26.66			
11	92.19			
12	395.34	100.00		
13	82.61			
14	187.35			
15	231.02	1,000.00		
16	197.90			
17	31.10			
20	77.98	125.00		
21	87.72			
23	58.26			
25	639.82	1,000.00		
29	456.35	1,000.00		
30	426.11			
32	94.58			
33	224.78			
38	130.12			
39	30.28			
40	160.60	750.00		
41	139.87			
42	192.34			
43	213.66			
44	330.67			
45	82.61			
46	54.32			
47	137.15			
49	87.23			
50	408.84	1,000.00		
51	87.37			
52	91.49			
53	290.12			
54	87.74			
55	132.25			
56	263.25	200.00		
57	150.97			
58	101.02			
59	299.72			
60	79.00	1,000.00		
61	189.36			
62	34.00			
63	257.32		4,500.00	
64	147.21			
65	206.25		300.00	
67	62.14			
69	32.03			
70	152.23			
71	30.63			
72	117.07			
73	67.71			
74	79.65			
75	79.86		1,000.00	
77	264.57		8,300.00	
78	269.39			
79	108.57			
80	235.02			
81	233.63		2,000.00	
83	65.19			
84	60.32			
85	65.62			
86	67.03			
87	171.80		1,000.00	
88	64.51			
89	198.43			
90	29.97			
91	181.58		1,000.00	
92	106.45		1,000.00	
93	194.40			
94	49.13			
95	106.49			
97	65.69		1,000.00	
98	102.84			
100	14.30			
101	72.98			
103	127.58			
104	93.84			
105	65.74			
108	142.19		1,000.00	
109	51.81		600.00	
110	68.04			
111	45.57			
112	122.07		1,000.00	
113	94.07		2,000.00	
114	44.66			
115	128.23		1,000.00	
118	27.33			
119	54.22			
120	185.66		2,400.00	
121	53.01			
122	33.12			
123	92.61			
124	6.63			
126	29.23			
127	116.50			
128	55.66			
129	21.42			
130	8.33			
131	200.65		200.00	
132	97.47			
133	39.78			
134	42.84			
135	135.23			
136	91.63			
139	55.98			
140	46.37			
143	46.15			
144	314.42			
145	49.82			
146	135.74			
147	76.40			
148	99.81		500,00	
150	70.43			
151	38.61			
152	131.75			
153	79.89			
154	16.11			
156	106.28		1,050.00	
157	65.27		500.00	
158	24.20			
159	9.43			
160	40.28			
161	34.48		250.00	
162	249.13			
163	127.46			
164	49.78			
165	29.74			
166	100.33			
167	4.58			
Skupaj	$17,666.68	$43,217.90		

Preostanek 1. nov. 1918		$575,885.65
Prejemki tekom meseca novembra 1918		
Plačanega od društev	$17,666.68	
Obresti	2,334.80	
Najemnina	84.50	$20,085.98
		$595,971.63
Izdatki		
Plačana posmrtnina	$43,217.90	
Upravni stroški	1,557.30	$44,775.20
Preostanek 30. nov. 1918		$551,196.43

JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

S. N. Z.

IZVLEČEK ZAPISNIKA

seje podružnice "Dr. Janez Ev. Krek" št. 1. Cleveland, Ohio, v mesecu november 1918.

Ker je bil brat Anton Grdina, kot predsednik zadržan pri svojemu poslu, je na željo navzočega članstva bil imenovan za predsednika te seje br. Paul Schneller, kateri je rade volje prevzel to nalogo.

Navzočih je bilo precej lepo število članov in članic.

Br. Schneller otvori sejo ob 8:30 zvečer. Pozdravi vse navzoče člane, kakor tudi zastopnika Hrvatskega Zaveza br. Steve Bernardiča, da je nam dobro došel.

Dalje pozivlja br. tajnika, da prečita imena uradnikov, zapisnik seje meseca sept. in račun.

Br. tajnik poroča nadalje, da meseca oktobra t. l. se seja se ni mogla vršiti vsled epidemije influence; radi tega tudi ni zapisnika. Prečita pa zapisnik seje z dne 18. sept., ki se sprejme, kot je bil prečitan. Za tem se prečita račun, ki se tudi ob jednem sprejme.

Novi člani: Frank Beg, Angela Beg, Anton Pinecki, Vencelj Polšak, Martin Janežič, Valentin Škofic, Jurij Polak, Jurij Herle, Peter Perušek, Frank Zore, Josip Plevnik, D. M., Ivan Žlindra, Louis Pacak, Karol Leskovec, Anton Šuštar. Skupaj 16. Podružnica šteje 228 članov in članic.

Darovi: Stanko Mlakar $1.00, Vencelj Polšak $1.00, Martin Janežič $1.00, Anton Ogrin $1.00, Karol Leskovec $1.00, Vseh darov, darovanih pri št. 1. znaša do sedaj $102.48.

Frank Drašler, član SNZ., ki je nam splošno znan, kot vrl Jugoslovan je nabral na svojem domu sledeče doneske:

A.—Na odgovor listu "Enakopravnost", Cleveland, Ohio, na nesramni napad na izjavo, oziroma prošnjo Dr. Bogomil Vošnjak-a za nabiranje darov za slovenske imigrante v Švici, da zahtevajo "garancijo" so darovali: Josip Jenič $6.00, Josip Meden, Emma M. Drašler, Frank Centa, Karol Drašler, Jakob Jarc, Mary Drašler, Frank Drašler in Frank Hudovernik po $1.00 in Josip Kregar 50c, skupaj $14.50. "Ta svota se je odposlala na svoje določeno mesto."

B.—Na večer dne 7. novembra 1918, ko je dospela prva novica, da je mir podpisan, so se zbrali rojaki pri g. Drašlerju in v ta namen nabrali sledečo svoto za Jugoslovanske sirote v Jugoslaviji:

Darovali so: Brata Frank in Ignac Pekol $11.10, Frank Drašler $10.00, Viktor Drobnič $6.00, Josip Zalokar $2.00, Josip Jenič, Frank Centa, Karol Mamor, Mary Peterlin po $1.00, Frank Hudovernik, Josip Stokol, Zvonka Drašler in Helena Žlindra po 50c. Skupaj $37.10. Ta svota se je naložila za "Jugosl. fond" k svoti ki jo ima SNZ. naloženo na slovenski banki.

C.—Na večer, ko je dospela prava in resnična novica o premirju dne 11. novembra 1918, so se zopet rojaki zbrali skupaj in pri tej priliki so zopet znova pokazali svojo radodarnost, ter so nabrali sledečo svoto za spomenik našemu ljubljenemu predsedniku Woodrow Wilsonu. V slučaju, da se spomenik ne bo postavil, se ista svota obrne za Jugosl. sirote.

Darovali so: Frank Drašler, Paul Schneller, Josip Zalokar, Josip Kregar in John Kobal po $5.00, Jakob Jarc $2.00, Josip Meden, John Čebular, Janko Švigelj, Frank Albrecht, Frank Centa, Josip Jenič, Anton Obreza in Dr. Frank J. Kern po $1.00, John Kerže, Anton Ogrin, Anton Vesel, John Tanko, Karol Mamor, Peter Zorc, Edward Mazek, Ignac Tanko, Frank Petrič, Anton Eisenhard, Jernej Čadež, Josip Strekalj, Frank Kavčič, Anton Skapin, John Simončič po 50c. Skupaj $42.50. Ta svota se je naložila na slovensko banko na 5% obresti pod nadzorstvom SNZ.

Br. predsednik se v imenu podružnice in SNZ. prav lepo zahvali br. Drašlerju za to njegovo patrijotično delo.

Na seji je bil tudi navzoč Dr. Drago Marušič, ki je članom razlagal sedanji položaj med Jugoslovani, Italijani in kaj se je vse potrebno ukrenilo od strani Jugoslovanskega Narodnega Sveta v Washington, D. C. Nadalje je povedal namen združitve, glede nabiranja obleke, živeža, denarja za Jugoslovanski dobrodelni fond, da je imel že J. N. S. svojo konferenco z Ameriškim Rdečim Križem, pri kateri je bil tudi navzoč ugledni Slovenec major Father Francis Jager, ki se je ravno vrnil z misije po Macedoniji, Albaniji, itd. Apeliral je posebno na naše narodno ženstvo, da se naj prime tega velevažnega dela, katero nas sedaj čaka tukaj. Pogiejmo doma, kako so se tam žene borile proti svojemu sovražniku. Nabralo so podpise od hiše do hiše in do najmanjše gorske koče.

Z pojasnilom Dr. Marušiča so bili vsi jako zadovoljni. Predsednik se mu je v imenu podružnice lepo zahvalil za lepo predavanje.

Za njim sta dobila besedo Louis J. Žužek in Hrvat Steve Bernardič, ki sta jako dobro razložila našo borbo. Prečital se je tudi članek iz lista Slovenija "Nekoliko v predarek S. R. Z." vsi navzoči so bili s tem člankom zelo zadovoljni radi tega, ker je to pisal list, ki zastopa ideje SRZ.

Predlagano je bilo, da se pošlje protestni brzojav na predsednika Woodrow Wilsona v Washington, D. C., glede Italijanov in sicer sledeče: "Predsednik, Woodrow Wilson,

Bela Hiša, Washington, D. C.

Mi Jugoslovani, zbrani na shodu in vznemirjeni po novicah, ki prihajajo iz Rima, se zatekamo k Tebi zagovornik in branitelj zatiranih narodov, JEDNOTA —iks

da Ti posredueš za nas, in poveš svetu, da zemlja okupirana od italijanske armade, je naša zemlja.

Mi smo bili tam rojeni in Trst, Gorica, Pulj in Reka so naša mesta. Radi miru in bodočnosti, bodi naš zagovornik na mirovni konferenci sicer ne bo miru in Tvoj princip samoodločevanje ne bo vpoštevan.

Podpisi.

H koncu seje se je sklenilo, da se bodo prihodnje seje podružnice sklicale potom dopisnic.

Predsednik zaključi sejo ob 11:00 zvečer.

Paul Schneller, predsednik.
Frank Hudovernik, tajnik.

Bradley, Ill.

Dne 8. dec. zbrali smo se tudi Slovenci v Bradley, Ill., v svrho, da se združimo in organiziramo, ter po svoji moči pomagamo bednim vojakom v starem kraju.

Ob jednem bil je tudi protestni shod napram krivičnim postopanju italijanske vlade glede naših slovenskih pokrajin ob Jadranskem morju.

Predsednik shoda, Fr. Drašler ml. je otvoril sejo, ter razložil rojakom pomen tega shoda, ter je kot prvega govornika predstavil Geo. Kralla, ki je v krepkih in jedrnatih besedah tudi pojasnil rojakom pomen in važnost tega shoda. Opominjal in bodril je rojake, da naj kar največ morejo pomagajo bednim rojakom v starem kraju.

Tudi je ostro protestiral proti postopanju italijanske vlade, v čemer so se rojaki vsi jednoglasno strinjali. Nato je sledilo še več govornikov ki so vsi protestirali proti polentarskemu početju, ter se tudi vjemali s tem da naj se nabirajo doneski za bedne rojake v stari kraj.

Eni so bili proti temu, da bi Slovenci spadali pod Srbe, češ, naj bi bila republika.

Mislim, da nas je največ v Ameriki Slovencev, ki smo zato da naj bi bila jugoslovanska država na demokratični podlagi. Pa mi ne moremo onim diktirati od tukaj ker nimamo moči, pač je naša dolžnost, da delujemo, kar najbolj mogoče, nato, da nam polentarji ne vzamejo najlepše in najvažnejših krajev naše Jugoslavije.

V ta namen je bila poslana tudi protestna resolucija predsedniku Wilsonu iz naše naselbine še v sredi meseca novembra.

Izvoljen je bil na tem shodu tudi odbor, kateri naj nabira doneske, ter pazi da se isti pošljejo na prikladno mesto. Sklenjeno je bilo nadalje na tem shodu, da se pošlje primerina svota Jugoslovanskemu odboru za razširjanje naše propagande in za stroške katere ima ta urad.

Izvoljen je bil sledeči odbor za Slovensko narodno Zvezo v Bradley, Ill.:

Predsednik Joe Koenig; tajnik L. Sterbentz; blagajnik Anton Krizan. Finančni odbor: Fr. Drašler ml. in Louis Shiltz.

Nato se je nabiralo doneske, in nabralo $24.25. Sklenilo se je nadalje, da se rojaki snidejo vsako prvo nedeljo v mesecu ob 3. uri popoldne ter sleherni mesec prispevajo ne manj kot 50 centov, pač pa lahko več, komur je le mogoče.

Nato se je shod zaključil.

Z narodnim pozdravom

L. Sterbentz, tajnik.

Willard, Wis. 19. dec. 1918.

Cenjeni sobrat urednik:

Španska influenca se je povrnila in je to pot oplazila tudi našo naselbino.

Najbolj je prizadeta družina Valentin Plätiša, ki je obstojala iz šestih oseb. V teku petih dni so umrli oče in mati za pljučnico, ali za influenco in dva otroka za davico, ki je menda tudi v sorodu influence!

Drugih smrtnih slučajev še dozdaj ni bilo, pač pa je mnogo oseb obolelih. To pomeni, da bližajoči božični prazniki ne bodo kakor običajno veseli, ker bo še v marsikateri hiši sled influencce.

Iskreni pozdrav

Frank Perovšek.

Willard, Wis.

S tem prosim vse člane podružnice "Slovan na dan" št. 25 Slovenske Narodne Zveze, da oni, ki se še kaj zanimajo za društvo, naj se oglasijo na prihodnji seji v Happitovem prostoru prvo nedeljo januarja, da se kaj pogovorimo in ukrenemo za nadaljni obstanek društva.

Sedaj, ko je konec vojne si morda vsakdo misli, da ni treba več društva, kakoršna ima S. N. Z. — Pa vsak tak se moti. Saj vendar čitamo v listih, kako slabo se godi našim rojakom v stari domovini, da potrebujejo naše pomoči: hrane, obleke in denarja. Ali bomo morda ameriški Slovenci sedaj spali? — Torej še enkrat apeliram na vse domoljubne rojake iz naše naselbine, pristopajte k S. N. Z. katere namen je pomagati bednim Slovencem v stari domovini. Odprite srce, odprite roke!

Z domoljubnim pozdravom. Želim k sklepu še vsemu članstvu K. S. K. J. veselo in srečno Novo leto!

John Routar.

NAZNANILO.

Iz urada podružnice "Simon Gregorčič," št. 13. S. N. Z.

Chisholm, Minn.

Poročam vsem članom in članicam, da se udeležite seje zadnjo nedeljo tega meseca, to bo 29. decembra popoldne ob dveh v Karlovi dvorani. Imamo več glavnih točk za rešiti in kar se tiče najbolj važne točke bodemo volili tudi novi odbor za leto 1919. Vabljeni so tudi nečlani in nečlanice. Prosim Vas, ne zamudite prilike ki se Vam nudi, da pomagamo našim sobratom v stari domovini. Ne dajte se pregovoriti od naših nasprotnikov, ki nimajo srca do revnih sirot in otročičev. Kakor kateri pravi; Bom že sam poslal; — to je sam prazen izgovor. Istega se ne spomnite, da jih je na stotine in stotine takih ki nimajo nobenega svojca tu v Ameriki in ti ravno tako potrebujejo pomoči kot drugi.

Vsa čast našim cenjenim članom in članicam, ki že šest mesecev podpirajo to prekoristno stvar. Zatorej bratje in sestre v Chisholm, Minn. in okolici; pristopite k tej organizaciji. S. N. Z. Ne bo Vam žal, vsak je lahko danes ponosen, ki je član te Zveze.

Program Slovenske Narodne Zveze je zmagal na vsi črti. Torej skupno na delo! Živela Jugoslavija!

Z jugoslovanskim pozdravom

Frances Britz, tajnica.

DEVICA ORLEANSKA V CHICAGU!

Zveza Jugosl. Žena in Deklet v Chicagu priredi na nedeljo, 5. januarja 1919 popoldne ob pol 3. uri v Pulaski dvorani, 1709 S. Ashland Ave. krasno gledališko igro "**Devica Orleanska**", ali "**Junaška deklica**". Po predstavi sledi petje, ples in prosta zabava. Vstopnina 50c in 35c.

Ker je čisti prebitek te igre namenjen v pomoč ubogim in trpečim rojakom v stari domovini, upamo, da se bo te prireditve udeležil sleherni Slovenec in Slovenka iz Chicaga.

IVERI.

Pogumni in neustrašeni možje se radi ne lažejo.

•

Če bi ribe govorile, bi ribiči pri lovenju tako ne molčali.

•

Izposojena stvar je vedno manj vredna kot pa kupljena.

•

Križi in težave sosedov nas bolj zanimajo, kakor pa naše lastne.

•

Srečen je človek, ki ima samo dobre prijatelje in samo slabe sovražnike.

VELIKE MANIFESTACIJE V ZAGREBU PO OBJAVI WILSONOVEGA ODGOVORA.

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

Primorske Novine na Sušaku pišejo 22. oktobra:

Včeraj ob osmih zjutraj so izdali zagrebški listi posebne izdaje v katerih so objavile odgovor predsednika Wilsona Avstro-Ogrski. Med prebivalstvom je nastalo takoj veselo navdušenje. Opoldan so razobesili zastave po vseh hišah. Popoldne ob petih se je bila zbrala vseučiliščna omladina na vseučilišču, kjer se je vršila skupščina, na kateri je bilo z navdušenjem pozdravljano osnovanje Narodnega Sveta kakor tudi Wilsonov odgovor, s katerim je priznal svobodo in samostalnost Jugoslovanov. Medtem se je zbralo prebivalstvo pred vseučiliščem. Po skupščini se je pričela pomikati velikanski sprevod, v katerem je bilo do 20,000 oseb, po Ilici, Jelačičevem trgu pred sabor, kjer je zboroval osrednji odbor Narodnega Sveta. Na čelu sprevoda so bile tri narodne zastave: slovenska, hrvatska in srbska. Petorica meščanov, en meščan, en delavec, en vseučiliščnik in dve gospe, se je podala v sabor, kjer je pozdravila osrednji odbor Narodnega Sveta ter mu izrekla priznanje od prebivalstva mesta Zagreba. Nato so stopili na balkon saborske dvorane Pavelić, Pribičević, Dimović, Petričić in drugi. Nastalo je urnebesno klicanje jugoslovanski državi, svobodi in zjedinjenju, Wilsonu, Čehom, Poljakom, Srbom, Slovencem, Narodnemu Svetu in drugim. Govorili so Svetozar Pribičević in dr. Pavelić, pozivljajoč vse stranke in celokupen narod na složno delovanje, povdarjajoč, da smo vsi ena duša, eno srce, ena misel, da vsi hočemo popolno svobodo in zjedinjenje. Ljudstvo je prepevalo narodne himne. Sprevod se je začel nato pomikati proti banskemu dvorcu, kjer je pozdravilo z urnebesnimi klici narodnega bana Mihalovića, nato pa se napotil preko Jelačičevega trga in Zrinjevca do gledališča. Tu je govornik nagovoril množico. Ganljiv je bil prizor, ko so vsi prisotni dvignili roke v zrak in izrekli prisego, da bodo ostali zvesti in udani Narodnemu Svetu. Ob poloznih zvečer se je množica razšla, pozivljajoč celokupno prebivalstvo brez razlike na spol in starost, da se drugi dan ob 11. dopoldan sestane pred gledališčem, da ponovno manifestacira za narodno zjedinjenje, svobodo in neodvisnost. Izdan je bil potem poziv na delavstvo in meščanstvo, da ustavi drugega dne vsako delo, da bi bile manifestacije tem veličastnejše.

ZAČETEK NOVE DOBE.

23. OKTOBER 1918. PRVI DAN JUGOSLOVANSKE SVOBODE.

Manifestacije za svobodo naroda. Zagreb v morju zastav. — Veličanstne manifestacije meščanstva, delavstva in dijaštva.—Ovacije Narodnemu Svetu.—Svečane prisege zvestobe in udanosti.

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

Wilsonova izjava, da imajo Jugoslovani sami odločiti o svoji bodočnosti, je dala zadnji in najhujši udarec avstrijskemu cesarstvu in je z enim mahom razklenila vezi ved Jugoslovani ter Dunajem in Budimpešto. 23. oktobra 1918 je prenehala njiju moč in vladanje. Vso oblast je prevzel v svoje roke zagrebški Narodni Svet, katero tudi še danes izvršuje.

Že zjutraj 23. oktobra se je raznesla z bliskovito hitrostjo po vsej naši domovini vest, da je Wilson odgovoril monarhiji in da je posebno povdaril svobodo in samoodločevanje Jugoslovanov. V mestu je nastalo nepopisno veselje in navdušenje in mesto je začelo takoj dobivati svečano lice. Ilica je bila naenkrat v morju zastav, pa tudi hiše v stranskih ulicah so se pričevale krititi. Staro in mlado, moški in ženske, meščani in delavci so čutili veličastnost trenutka.

Okoli poldne je izdal Narodni Svet sledeči obvestlo narodu:

Narodni Svet pozdravlja z največjo radostjo stališče, katero je zavzel predsednik Zjed. držav Amerike, Wilson v svojem odgovoru na avstroogrsko noto od 4. oktobra t. l. pod datumom: Državni department 18. oktobra 1918., ter izjavlja: Narod Srbov, Hrvatov in Slovencev je zavzel v objavi Narodnega Sveta od 20. oktobra stališče glede rešitve svojega narodnega vprašanja misel brezpogojnega narodnega samoodločevanja.

Dosledno temu smatra mednarodni mirovni kongres edinim kompetentnim forunom za konečno rešitev svojega narodnega vprašanja. Sklenjeno je, da se podvzamejo koraki glede vzpostavitve ustavnih pravic, zlasti glede svobode časopisja in pravice sestajanja.

Narodni Svet pozivlja zagrebško prebivalstvo in ves narod, da dá v svojih manifestacijah vedno samo duška svojemu veselju in navdušenju in da onemogoči vsako demonstracijo, katere namen bi bil četudi le najneznatnejše uničenje tuje posesti. Vsaka škoda, napravljena po takih izgredih, bi ne samo škodila ugledu našega naroda v tem velikem času, temveč bi mogla uničiti koristi, katere se morejo že sedaj smatrati za koristi naše bodoče države Srbov, Hrvatov in Slovencev.

ZAGREBŠKI NARODNI SVET.

Na ulicah in trgih se je začelo medtem zbirati prebivalstvo v skupinah, dajajoč s klici duška svojemu narodnemu oduševljenju. Živahnost na ulicah je naraščala celi dan ter se je pod večer pokazala v burnih in navdušenih narodnih manifestacijah. Okoli šeste ure zvečer se je začela zbirati pred vsučiliščem omladina, od koder je odšla pod hrvatskimi, srbskimi in slovenskimi zastavami na Ilico, kjer se je pridružila sprevodu velika množica občinstva. Ko je dospel sprevod na Jelačičev trg, je štel že desettisoč oseb. Navdušenje je doseglo vrhunec, ko so množice odpele hrvatsko, srbsko in slovensko himno. Nepopisno veselje se je polastilo vseh src, kakor da bi se zvalila s prsi težka mora, ki je skozi štiri leta vojne, tiščala ves narod. Sklici: Živela jugoslovanska država! Živela Hrvatska! Živela svoboda, zjedinjenje in samostojnost Jugoslovanov! Živelo edinstvo Slovencev, Hrvatov in Srbov! Živijo predsednik Wilson! Živel predsednik osvoboditelj! Z nazdravljanjem Čehom, Poljakom, Narodnemu Svetu, Korošču, Pribičeviću, Paveliću, ob pevanju narodnih pesmi: Lepa naša domovina, Hej Slovani, Onamo-Onamo, Svanula zora, Naprej zastava Slave, Sokolske himne, Marseljeze, je krenil sprevod okoli Jelačičevega trga ter nazaj po Ilici pred Kačićev spomenik. V sprevodu je že bilo do 20.000 oseb. Potoma so iz hiš, trgovin, gostilen burno pozdravljali in ploskali manifestantom, navdušenje je vedno bolj rastlo, tako da se more mirnim srcem reči, da je pri včerajšnji manifestaciji sodeloval celi Zagreb.

Ko je dospel sprevod v Dolgo ulico, je zadonela iz tisočerih grl pesem: Oj Slaveni. Manifestacije so bile dostojanstvene. Manifestanti so korakali v vzornem redu po štirje in štirje v vrsti in nikjer ni prišlo do kakih izgredov. Nato se je sprevod ustavil pred saborsko zbornico, kjer je ravno tedaj zboroval Narodni Svet. Deputacija prebivalstva, en meščan, en delavec, en vseučilišnik, in dve gospe, je šla v zbornico, da pozdravi člane Nar. Sveta, predstavnike naroda, da jim dokaže svoje priznanje in zadovoljštvo. Govoril je vseučilišnik, ki je pozdravil iz duše tisočerih člane narodnega Sveta za njihovo junaško držanje v času, ko se nam je pristudilo ropstvo in zatiranje in ko vsi hočemo in zahtevamo svobodo in zjedinjenje. Vsi smo složni za borbo, ali pripravljeni smo, pokoriti se volji Nar. Sveta, s katerim živimo in pademo. Na je spregovoril poslanec Svetozar Pribičević, povdarjajoč, kako so vse stranke, ves narod složne; vsi smo ena duša, eno srce in ena misel, vsi hočemo popolno svobodo in zjedinjenje; pozdravlja omladino in meščanstvo, računajoč na njih podporo. Zatem je govoril dr. Ante Pavelić, ki je izjavil, da podpisuje vsako besedo prijatelja Pribičevića ter je pozval prisotne, da dostojno proslave ta veliki dan.

Zatem je krenil sprevod pred banski dvorec, pred oni dvorec, pred katerim so padali nekoč streli iz samokresov, kjer so se vršile demonstracije in kjer so demonstranti pobijali okna. Tu so danes odmevali urnebesni klici narodnemu banu Mihaloviću, nakar se je vrnil sprevod nazaj po Dolgi ulici na Jelačičev trg in pred gledališče.

SVEČANA PRISEGA NARODNEMU SVETU.

Na čelu sprevoda so korakali člani Narodnega Sveta, poslanec Wilder, mestni zastopnik Winterhalter in dr. Angjelinović. Na vseučiliškem trgu pred vseučiliščem je spregovoril zbranemu narodu dr. B. G. Angjelinović. Opozoril je na Tiszino grožnjo, da nas bo zdrobil. Danes mi Budimpešti, Dunaju in Berlinu dokazujemo, da smo živi in da ni sile, ki bi nas mogla zdrobiti. Tresejo se temelji, pokajo okovi, sokoli se dvigajo, svoboda vzhaja . . ." Govornik je pozval manifestante, da svečano prisežejo Narodnemu Svetu, in na tisoče rok se je dvignilo k prisegi. Ganljiv in veličasten je bil trenutek, ko so vsi prisotni dvignili roke in izrekli prisego zvestobe in udanosti Nar. Svetu.

PRED GLEDALIŠČEM.

Že pred 10. uro je bil celi prestor pred in okoli gledališča popolnoma zavzet po občinstvu. Kot znak dobri avspicij so nad gledališčem krožili štirje sokoli. Razigrana množica je ugodno tolmačila predstavnike svobode. Sokoli se pojavljajo, svoboda je nastopila. Bili so štirje. Krstili so jih za znanilce svobode Hrvatom, Srbom, Slovencem in Čehom. Pojav sokolov je bil dobro proročanstvo, da bomo v znaku svobode proslavili današnji dan, da se bodo ščurki žabe in vse, kar lazi po blatu in v kalnem, koskrilo v svoje smrdljive luknje. In v resnici je tudi bilo tako. Ali jih ni, ali pa so se vsi, kolikor jih je, poskrili v mišje luknje. Videli jih nismo.

Okoli desetih je bilo že vse zbrano. Čete delavcev so dospele pod zastavami, isto tako tudi dijaštvo. Hrvatski, srbski in slovenski prapori so jasno dokumentirali, kakor tudi prepevanje vseh treh narodnih himn, da je ideja edinstva Hrvatov, Srbov in Slovencev zmagala; napisi: Živel Wilson, osvoboditelj naroda, pa da znamo ceniti velikega moža, ki je ogrnjen s plaščem svetovnega sodnika, izrekel za nas razsodbo popolne in nezmanjšane svobode. Klicanje in gromko odobravanje je spremljalo govor dr. A. Pavelića, kakor tudi govore dr. Angjelinovića, poslanca Radiča, Koraća, Bukšeka in drugih, ki so vsi razlagali množicam važnost tega dne, pomen osvobojenja, ureditev naše bodoče države, kjer ne bo tlačiteljev in ne tlačenih, brezdomovincev in trpinov, države, v kateri bo kot svetinja spoštovano načelo bratsva, svobode in enakosti. Po dolgem oduševljenem klicanju in nazdravljanju svobodi, osvobojenju, Narodnemu Svetu, našim emigrantom, Čehom, slovanski vzajemnosti, itd. je kranil sprevod manifestantov po mestu.

PRISEGA NAD GRMADO MATIJE GUBCA.

Nekoliko vred eno uro popoldan je dospel sprevod na Markov trg. Nepopisno razpoloženje je doseglo sedaj vrhunec. Nad grmado narodnega mučenika Matije Gubca je narod položil svečana prisego: **Krv svojo dajemo samo in izključno za svojo svobodo, niti kaplje za tujca. Kape so vihrale, ob bliskanju tisočerih jeklenih mečev naše narodne vojske,** ki je tega dne zasela vse vojašnice in se polastila vsega vojaškega materijala, katerega je dala Narodnemu Svetu na razpolago, in katere svobodno orožje je prvikrat zabliskalo na našem solncu, so se dvigale desnice mož, nežne roke žensk in prsti malih otrok . . . Prepevanju, navdušenju in klicanju ni bilo ni konca ni kraja. Nemogoče je opisati navdušenje, s katerim so bili spremljani govori Svetozara Pribićevića, Izidorja Cankarja, Vjekoslava Spinčića, dr. Drinkovića, ki je bil od množice počaščen s kito cvetja, Stefana Radića, med murskega Hrvata dr. Novaka ter Viljema Bukšeka, ki je dal organiziranemu in neorganiziranemu delavstvu parolo, da se v interesu naroda povrne takoj naslednjega dne na delo in da nadaljuje z delom. Vsi govorniki so govorili raz balkon saborske zbornice. Po svečani prisegi se je napotilo morje meščanov zopet v Dolenje mesto pred gledališče, kjer je dr. Angjelinovič pohvalil in se zahvalil meščanstvo za vzorem red tekom manifestacij in prosil manifestante, da ohranijo tudi v bodoče najstrožji red, pričakujoč zapovedi od Narodnega Sveta, ki jih bo kor naša vrhovna oblast pozvala v slučaju potrebe, da izvrše svojo prisego.

Razigrano prebivalstvo se je, potem ko je odpelo narodne himne in zvilo zastave, razšlo, popolnoma se zavedajoč in v nezlomljivi samozavesti osvobojenih meščanov svobodne in zjedinjene države Slovencev, Hrvatov in Srbov. Množice so se razšle s klici! ŽIVELA JUGOSLOVANSKA SVOBODA!

Popoldne istega dne, potem ko je vsa oblast po vseh jugoslovanskih pokrajinah pod bivšo avstroogrsko monarhijo prešla v roke Narodnega Sveta, so nabijali po Zagrebu zadnji proglas zadnjega hrvatskega bana.

BANOV PROGLAS.

Veliki sedanji dogodki so podali opravičen povod za velike narodne manifestacije. Razumem patriotske občutke, ki so izvor tem manifestacijam, in prepričan sem, da bo znala znana trreznost in zrelost našega naroda tudi tokrat držati manifestacije v mejah, katere zahtevaj sedanji veliki, resni in za bodočnost našega naroda odločilni čas.

Smatram pa potrebnim povdariti, da so nad vse važni narodni interesi vezani z ohranitvijo javnega miru in reda. Sigurnost osebe in imovine naj bo vsakemu sveta in nikarmo dopustiti, da bi bile javne uredbe in njihovi organi četudi le za trenutek moteni v delovanju, katere vrše v javnem interesu.

Posebno prosim, da mislijo vsi na to, da se državnopravna vprašanja ne dajo takoj rešiti in da imajo zaupanje v one faktorje, ki so prevzeli to na sebe.

V Zagrebu, 23. oktobra 1918.

Ban. Mihalović.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Z žalostnim srcem naznanjam, da je dne 28. nov. umrl moj ljubljeni brat

FRAN ROGINA,

previden s sv. zakramenti. Bolehal je več mesecev, nakar ga je smrt rešila nadaljnega trljenja v njegovi najlepši mladeniški dobi, 26 let.

Pokojnik je bil zelo priljubljen in poznan med pitsburškimi in tudi med jolietskimi Slovenci vsled svojega kremenitega značaja.

Rojen je bil dne 9. junija 1. 1893 v vasi Belči Vrh, fara Dragatuš na Belokranjskem. Tukaj zapušča žalujočega brata John Rogina, svaka John Klobučar, ter več bližnjih sorodnikov v Jolietu; v stari domovini pa mater, še enega brata in sestro.

Pokojnik je spadal k več podpor. društvom kakor k dr. Mar. Sedem Žalosti št. 50 K. S. K. J. Družbi sv. Družine št. 11. ter še v tri druga ameriška podpr. društva, kakor tudi k Družbi Najsvetejšega Imena. Pokopan je bil dne 2. dec. na St. Marys pokopališče v Sharpsburg, Pa.

Tem potom se lepo zahvaljujem družini Matt Gašperič iz Jolieta, Ill., ki ga je prišla obiskat tako daleč. Iskreno se zahvaljujem vsem darovalcem krasnih vencev in rož, ki so mu bile v zadnji pozdrav in spomin pri njegovi krsti. Hvala tudi vsem onim, ki so me obiskali v teh žalostnih urah.

Pokojnika priporočava vsem v molitev in blag spomin. Svetila mu večna luč! Na svidenje nad zvezdami!

John Rogina, brat,
John Klobučar, svak.

Pittsburgh, Pa. dne 12. dec. 1918.

Najboljše ogledalo je pravi izkušeni in zvesti prijatelj.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Vsem prijateljem in znancem naznanjam žalostno vest, da se je moj dragi brat

IGNAC DOLINŠEK

smrtno ponesrečil na lovu v Chisholm, Minnesota, dne 1. decembra 1918. Truplo pokojnika je bilo prepeljano v South Chicago, Ill., dne 5. decembra, kjer je bil pokopan dne 7. decembra na St. Marys pokopališču.

Pokojnik je bil star 26 let, doma iz Ponove Vasi fara St. Jurij pri Grosupljem, ter je spadal k društvu Vitezi sv. Florijana št. 44 K. S. K. J. So. Chicago, Ill. Tukaj zapušča žalujočega brata in teto, v starem kraju pa mater. Tem potom se prisrčno zahvaljujem družini Blatnik, ki so mu bili v pomoč in tolažbo ter John Sterle-tu za darovani venec, ter tudi drugim prijateljem, ki so ga spremili na kolodvor v Minnesoti. Nadalje se tudi prisrčno zahvaljujem družini Joe Benkovič ter Jakob Staudohar, ki je nabral od fantov za krasni venec in za dve sveti maši, dalje tudi družini Kovačič družini Spane, družini Mubi in društvu Vit. Sv. Florijana št. 44 K. S. K. J. za darovane vence in vsem, ki so mu prišli izkazat zadnjo čast. Torej: še enkrat vsem prisrčna hvala! Tebi pa nepozabljeni brat naj ti bode lahka tuja zemlja in večna luč naj ti sveti!

Žalujoči ostali:

Jonh Dolinšek brat z družino.
So. Chicago, Ill. 13. dec. 17918.

VABILO

na

PLESNO VESELICO IN ZABAVO,

katero priredi

Odsek Slovenskega Rdečega Križa

fare sv. Jožefa v Jolietu, Ill. **na Silvestrov večer, dne 31. dec.** v dvorani K. S. K. J. na 1004 N. Chicago St. Pričetek zvečer ob pol 8. uri. Vstopnina 25c za osebo.

Čisti prebitek te prireditve je namenjen za naše bedne in stradajoče rojake v stari domovini.

Slovenci in Slovenke iz Jolieta ter Rockdale! Udeležite se te veselice v polnem številu! **Odprimo roke! Odprimo srce! Otirajmo bratovske solze!**

Odbor.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Z žalostnim srcem naznanjam vsem prijateljem in znancem, da je dne 6. dec. moja ljubljena soproga

BARBARA WELKOVERH

po šestdnevni bolezni v Gospodu zaspala. Pokopana je bila dne 9. dec. na katol. pokopališču Sv. Križa v Milwaukee Wis.

Pokojnica je bila rojena dne 4. dec. 1885 v Šoštanju na Štajerskem. Tem potom se iskreno zahvaljujem družinam Urbančič in Goršek, ki so mi priskočili na pomoč ob času velike moje nesreče hvala tudi za darovane vence.

Zahvaljujem se dalje za udeležbo in darovane vence društvu sv. Janeza Evangelista št. 65 K. S. K. J. v Milwaukee, Wis., kateremu spadam jaz in je tudi pokojnica spadala. Nadalje se zahvaljujem članicam sosestram tega društva, ki so ji položile krasen venec v zadnji pozdrav, ter vsem skupaj, ki so jo spremljali k večnemu počitku do groba.

Ti pa nepozabljena soproga, počivaj v miru, in bodi ti lahka tuja zemljica!

Žalujoča ostala:

Alojz Welkoverh, soprog,
Terezija Welkovrh, hčerka.

NAZNANILO.

Naznanjamo, da imamo še dosti dobre in rodovitne zemlje na prodaj okoli Willard, Gormans in Greenwood v državi Winsconsin, v največji slovenski farmarski naselbini v Združenih državah.

Večina zemlje leži ob cestah in blizu šole ter sirarne. Zemljo si še lahko kupite zraven železniške postaje Gormans. Lahko si kupite zemljo na obrežju reke Black River, dve milji od Greenwooda.

Cena zemlji je $20,00. do $25,00 aker. Eno četrtino celokupne svote se mora plačati takoj, ostala svota se plačuje na lahke, večletne obroke.

Bonde Svobode vzamemo na račun za popolno vrednost.

Za natančna pojasnila pišite v Slovenskem ali angleškem jeziku na naslov:

N. C. FOSTER LUMBER CO.
FAIRCHILD, WIS.

Opomba: Čez 16,000 (šestnajst tisoč) akrov zemlje so Slovenci že od nas kupili.

TER ČITATELJI! Kupujte pri tvrdkah in podpirajte trgovce, ki oglašujejo v našem listu!

Farme na prodaj

V državi Maine.
80 akrov $1400. Druga farma 100 akrov $2100. Tretja farma 140 akrov $1850.

V državi New Hampshire.
Ena farma, 150 akrov $2835. Druga farma, 125 akrov $2730.

V državi Vermont.
Ena farma, 80 akrov $2325. Druga farma, 147 akrov, cena $1900.

V državi Massachusetts.
Farma, 35 akrov, cena $1700. Druga farma, 100 akrov, cena $3675.

V državi Rhode Island.
Farma, 100 akrov, cena $2325.

V državi New York.
Farma, 100 akrov, cena $3150. Druga farma, 114 akrov, cena $3570. Tretja farma, 300 akrov, $4620 in četrta farma, 175 akrov, $2940.

V državi New Jersey.
Farma, 35 akrov, cena $2435.

V državi Pennsylvania.
Farma, 92 akrov, cena $4640. Druga farma, 55 akrov, cena $2625. Tretja farma, 43 akrov, cena $1000.

V državi Delaware.
Farma, 25 akrov, cena $1900. Druga farma, 65 akrov, cena $4530.

V državi Maryland.
Farma, 37 akrov, cena $2215. Druga farma, 152 akrov, cena $4100.

V državi Virginia.
Farma, 100 akrov, cena $4200. Druga farma, 200 akrov, cena $8400.

V državi Ohio.
Farma, 104 akre, cena $3775. Druga farma, 18 akrov, cena $1600. in tretja farma, 84 akrov, cena $4640.

V državi Michigan.
Farma, 120 akrov, cena $4860. Druga farma, 40 akrov, cena $1600. Tretja farma, 80 akrov, cena $2376. in četrta farma, 55 akrov, cena $2000.

Opomba: Vsako izmed teh farm lahko dobite prav na lahka odplačila, samo od $500 do $1000. plačate takoj in drugo prav na lahka letna odplačila. Pri vsaki iz med teh farm dobite vse potrebno orodje, živino, vozove, konje in pridelke, in vse poslopje, kar jih kmet potrebuje. Farme imajo vrte z mnogim sadnim drevjem, dobro vodo, dobra pota, in vam ni treba "štrclev" kopati, ampak kar prijeti pa delati. Sedaj je čas, da kupite farmo, da se za spomlad pripravite. Vsaka teh farm ima lep gozd, dovolj drv in hlodov, katernih ne boste mogli posekati vse vaše življenje. Toraj drugega ne potrebujete, kot priti na farmo in opravljati dela, kakoršna so vam že znana. Ako ste kupec za farmo, pišite mi koliko imate denarja, in v kateri državi želite kupiti farmo. Ako jo kupite jaz bom šel z vami, da se stvar pravilno uredi. Proti izhodu ("East") je mnogo farm, katere so dobre, samo če hoče kdo iste obdelovati.

Za pojasnila se obrnite na

JOHN ZULICH, 1261 Norwood Rd., Cleveland, O.

VSTAJENJE!

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

Slavni pesnik Slobodarke je zapel: "Vstani narod, išči svoje!"

Toda pesniški pozivi pevca stranke prava niso bili v stanu storiti čudež, niso mogli razkleniti robskih verig dolgostoletnega robstva, v katerih je trpel ta v duši plemenit, ali vsled dolgega trpljenja oslabljeni narod. Zahteval je ta narod svoje, ali vstati ni mogel, ker je bil vkovan s težkimi okovi. Budili so v njem vero v vstajenje njegovi najboljši sinovi, pitali ga z mržnjo proti tiranu, napajali ga z vinom oduševljenja in mu predstavljali zarjo boljših dni. Ali gledajoč neprestano proti vzhodu, odkoder so pričakovali to zarjo, so se jim tilniki uklonili, toda zarje ni bilo na vzhodu. Upirali so poglede v "severnega strica", toda tudi ta jih je izdal. Pričakovali so, da bodo verige same od sebe, vsled zarjavelosti, odpadle; pričakovali so, da se bodo tamnice porušile, da bo potem izšel "nevoljni suženj" iz njih na solněno svetlobo.

Zastonj je bilo to pričakovanje. Ne pesniki, ne politiki, ne učene glave niso pospešile našega osvobojenja. Okovi zveče, tamnice odmevajo upitja.

Ali ti vzdihi in kriki so prodrli do živega Boga in njemu se smili ta starodavni trpin: Grehi naših sovražnikov so izzvali njegov srd. In celokupni prosvetljeni svet je navalil na bo zdušne, nasilnike, da jim o tme nedolžne žrtve iz krempljev. **Ustal je tudi veliki mož svobodne zemlje, zagovornik večne pravice, kot nov Prorok in nov odposlanec neba, da razruši carstvo sanj okrutnih Alarihov in Atil.**

Na njegovo čudotvorno besedo: "Sužnji, vstanite na svobodo!" — so okovi sami od sebe popustili, jetničarji so popadali prestrašeni na zemljo, pričakujoč grozne kazni za svoje zločine. Bali so se stopiti pred svoje sodnike, pred svoje sužnje. Želeli bi, da se zemlja pod njimi odpre, da jih planine pokrijejo, da jih morje požre, nego da bi morali stopiti pred svoje žrtve kot pred svoje solnce.

Sedaj se usoda sveta izpreminja. Vstajajo sužnji na noge, sužnji zapuščajo ječe. Solnce svobode sije in žari, temne sile beže. Polovičarji se skrivajo v svoje brloge od straha pred solněnimi žarki.

Narod! Poklekni ponižno, dvigni in roke proti nebu in hvaležno proslavljaj Vsemogočenega, ki je končal tvoje muke, ki je za tvojo svobodo in za svobodo drugih, tebi podobnih trpinov dvignil zemeljske sile, oborožil celi svet, da zdrobi rablje, ki so ti sesali kri iz žil, ki so ti odvzemali sile, gazili poštenje in ljudsko čast. **Pokloni se onemu velikemu preko oceana, katerega je Bog poslal kot svojega pooblaščenca, da izvrši veliko delo osvobojenja.**

Narod, s svojo hladnokrvnostjo, resnostjo in modrostjo tvojih sklepov, pokaži se dostojnim svobode. Pokaži se zrelim za veliko odkupljenje, vrednim, da sediš za mizo z ostalimi kulturnimi narodi sveta.

Mirno in resno proslavljaj svoje VSTAJENJE!

(Po Hrvatski Državi, 25. X.)

SESTAV NARODNEGA SVETA V ZAGREBU.

(Jug. Čas. Urad. Washington, D. C.)

Na sejah Narodnega Sveta v Zagrebu, ki so se vršile 17., 18. in 19. oktobra in na katerih so bile postavljene temeljne zahteve za rešitev našega narodnega vprašanja, so bili navzoči zastopniki iz Hrvatske, Slavonije z Reko, iz Dalmacije, iz Bosne in Hercegovine, iz Istre, Trsta, Kranjske, Gorice, Štajerske in Koroške.

Na teh sejah so bili sprejeti med drugim tudi naslednji predlogi:

1. Organizacija delovanja v posedinih saborih;

2. Nabava dovoljenja za potovanje članov osrednjega odbora v Švico;

3. Osrednji odbor Narodnega sveta se je proglasil permanentnim.

Narodni Svet sestoji iz plenuma in osrednjega odbora.

1. Plenum.

Banovina:

a) Hrvatsko-srbska koalicija: Dr. Ivan Paleček, dr. Živko Bertić, Venceslav Wilder, dr. Bogdan Medaković, dr. Dušan Popović, Svetozar Pribičević, dr. Milutin Mažuranić, dr. Ivan Ribar, dr. Iv. Peleš, dr. Stevan Simeonović-Čokić, dr. Makso Tošić.

b) Starčevićeva stranka prava: Dr. Ante Pavelić, dr. Živko Petričić, Cezar Akačić, dr. Nikola Winterhaler, dr. Svetozar Rittig, dr. B. C. Angjelinović.

c) Hrvatska ljudska kmetska stranka: Stjepan Radić, Dragutin Kovačević.

d) Srbska narodno-radikalna stranka: Dr. Žarko Miladinović, prof. Milan Negjelković.

e) Socialno-demokratska stranka: Vitomir Korač, Vilim Bukšek.

f) Skupina okoli Glasa Slovencev, Hrvatov in Srbov: Dr. Srgjan Budisavljević.

g) Skupina okoli "Malih Novin": Dr. Ivan Lorković.

h) Skupina okoli "Novin": Dr. Janko Šimrak.

Reka:

Dr. Rudolf Lenac.

Medmurje:

Dr. Ivan N. Novak.

Dalmacija:

Dr. Mate Drinković, dr. Gajo Bulat, dr. Ivo Krstelj, dr. Prvislav, Grisogono, Don Stanko Banić, dr. Uroš Desnica, Milan Marušić.

Istra:

Dr. Gjuro Červar, Josip Grašić, dr. Šime Kurelić.

Bosna in Hercegovina:

Kosta Kujundžič, Gligorije Jeftanović, dr. Jozo Sunarič, Vojislav Šola, fra Ljubomir Galić, Štefan Grgjić, dr. Luka Gabrajić, dr. Savo Ljubibratić, Vjekoslav Jelavić, dr. Milan Jojkić, dr. Tugomir Alaupović, dr. Vlado Corović, Hamid Svrzo, fra Didak Buntić, Maksim Gjurković, dr. Mehmed Spaho, prošt Dušan Keemanović, dr. Vojislav Besarović.

Slovenija:

a) Vseslovenska ljudska stranka: Dr. Anton Korošec, dr. Lovro Pogačnik, dr. Ivan Benković, Begumil Remec, dr. Izidor Cankar, dr. Anton Kobal, dr Josip Jerič; Franjo Smodej

b) Jugoslovanska demokratska stranka: dr. Vekoslav Kukovec, Ivan Hribar, dr. Vladimir Ravnihar, dr. Albert Kramer

c) Jugoslovanska social-demokratska stranka (svojega delegata bo naknadno imenovala.)

Trst:

Dr. Ivan M. Čok.

Delegati hrvatskega sabora:

(Petorica njih bo naknadno izbrana.)

Delegati bosanskega sabora:

Pero Stokanović, Danilo Dimović, dr. Halil-beg, Hrasnica, Simo Bratović, Gjuro Gjamonja.

Delegati Jug. kluba na Dunaju:

(Imenovati bi imel petorico zastopnikov, toda ker je Nar. Svet proglasil neodvisnost in suverenost vsega jugoslovanskega ozemlja, je ta točka odpadla.

II. Osrednji odbor.

Banovina:

a) Hrvatsko-srbska koalicija:

Dr. Ivan Palečeć, dr. Edmund Lukinić, Venceslav Wilder, dr. Dušan Popović, Svetozar Pribičević, — Namestniki: Dr. Makso Rošić, dr. Dušan Peleš, dr. Živko Betić, dr. Stevan Simeonović-Čokić, dr. Ivan Ribar.

b) Starčevićeva stranka prava: Dr. Ante Pavelić, dr. Živko Petričić. — Namestnika: Cecar Akačić in dr. Nikola Winterhalter.

c) Hrvatska ljudska stranka: Stjepan Radić. — Namestnik: Dragotin Kovačević.

d) Srbska narodno-radikalna stranka:

Dr. Žarko Miladinović. — Namestnik: Prof. Milan Negjelković.

e) Socijalno-demokratska stranka: Vilim Bukšek.

f) Skupina okoli Glasa Slovencev. Hrvatov in Srbov:

Dr. Srgjan Budisavljević.—Namesnik: Dr. Hinko Križman.

g) Skupina okoli 'Mal. Novin':

Dr. Ivan Lorković. — Namestnik: Dr. Gjuro Šurmin.

h) Skupina okoli novin:

Dr. Janko Šimrak.

Medmurje:

Dr. Ivan Novak.

Dalmacija: Dr. Ivan Drinković, dr. Prvislav Grisogono, dr. Ivo Krstelj. — Namestnika: Dr. Uroš Desnica in Mlian Marušić.

Istra:

Dr. Gjuro Červar. — Namestnik: Josip Grašić.

Bosna in Hercegovina:

Dr. Jozo Šumarić, Vojeslav Šola, dr. Milan Jojkić, Ščepan Grgjić, fra Ljubomir Galić, dr. Luka Čebrajić. — Namestnika: Dr. Savo Ljubibratić, Vekoslav Jelavić.

Slovenija:

a) Vseslovenska ljudska stranka: Dr. Anton Korošec, dr. Lovro Pogačnik, dr. Izidor Cankar. — Namestniki: Dr. Ivan Benković, prof. Bogumil Remec, dr. Josip Jerič.

b) Jugoslovanska demokratska stranka: Ivan Hribar, dr. Albert Kramer. — Namestnika: Dr. Vekoslav Kukovec, dr. Slavko Fornazarić.

c) Jugoslovanska socijal-demokratska stranka: (Bo imenovala svojega zastopnika naknadno.)

Trst: Dr. Ivan M. Čok.

Kooptirani člani osrednjega odbora iz Banovine: Dr. Fran Barac, Vitomir Korać.

Kooptirani člani osrednjega odbora iz Dalmacije: Dr. Jozo Vukotić, dr. Josip Smodlaka.

Kooptirani člani osrednjeag odbora iz Istre: Dr. Matko Laginja.

III. Predsedništvo plenuma in osrednjega odbora.

Predsednik: Dr. Anton Korošec.

Podpredsednika: Svetozar Pribičević in dr. Anton Pavelić.

Tajniki: Dr. Mate Drinković, dr. Srgjan Budisavljević in dr. Iv. Lorković.

GLAVNE TOČKE PRAVILNIKA ZAGREBŠKEGA NARODNEGA SVETA.

1. Narodni Svet za Slovence, Hrvate in Srbe v Zagrebu je politično predstavništvo vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki žive na Hrvatskem in Slavoniji z Reko, v Dalmaciji, Bosni in Hercegavini, v Istri, Trstu, na Kranjskem, Goriškem, Štajerskem, Koroškem, v Bački, Banatu, Medmurju in ostalih krajih jugozapadne Ogrske.

2. Temeljni skupni program Narodnega Sveta je: Zjedinjenje vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov v narodno, svobodno in neodvisno, na demokratičnih temeljih urejeno državo Slovencev, Hrvatov in Srbov. Vsa vprašanja, ki so s tem temeljnim načelom v zvezi, se smatrajo brezpogojno za skupna vprašanja Narodnega Sveta. Poleg tega odločuje Narodni Svet o vseh vprašanjih, katera priznajo v Narodnem Svetu zastopani odposlanci za skupna.

5. Organizacija Nar. Sveta je utemeljena na teritorijalnem principu, to je, vsaka naših pokrajin pošlje v aNrodni Svet po enega zastopnika na vsakih 100,000 prebivalcev. Kranjski, slovenskemu delu Štajerske, Gorici in Gradiški ter Trstu pripade skupno 14 zastopnikov. Istri 3, Dalmaciji 7, Hrvatski in Slavoniji z Reko 28, Bosni in Hercegovini 18, Jugoslovanom na Ogrskem 10.

Vsi izvoljeni člani hrvatskega sabora v Zagrebu, bosenskega v Sarajevu in parlamentarnega kluba na Dunaju ter vseh drugih deželnih zborov v prej navedenih pokrajin, ki sprejmejo določbe tega pravilnika, imajo pravico udeležiti se skupnih sej Sveta, poleg tega pa imajo člani hrvatskega sabora v Zagrebu, bosenskega v Sarajevu in parlamentarneag kluba na Dunaju pri skupnih sejah po pet glasov, oziroma po pet poslancev z aktivnim in pasivnim pravom.

Razne vesti iz stare domovine.

(Jug. Čas. Urad, Washintgon, D. C.)

(Iz Domoljuba 12. septembra.)

Koprivnik v Bohinju. Na Gorjušah je dne 1. septembra začeio na Mčelevem vrhu pri Skmineu goreti. Ogenj se je razširil tudi na Žalcharja. Gorelo je tako naglo in silno, da niso mogli ničesar rešiti. Pri Žalcharju je zgorelo okoli 3600 kron denarja, prešič in dva jarca. Ostalo jim je samo toliko obleke, kar so jo imeli na sebi. Ravno so bili pospravili seno, žito, otavo — pa je vse zgorelo. To je strašen udarec.

Iz Spodnjega Otoka. Kakor v okolici, tako se je izvršila tudi v naši vasi nekaj tatvin. Enega osumljenega člana nadležne družbe je orožnik prijel na Brezjah. — Lani je bilo pri nas mnogo sadja, tudi za mošt. Letos bo še za otroke premalo.

Poštni urad Renče (pri Gorici) je zopet odprt od 5. avgusta dalje, in sicer za pisma, časopise in denarne pošiljatve.

Počasna pošta. Slavno poštno ravnateljstvo v Trstu bi opozorili na slabe poštne zveze v Brdih. Ceste imamo tako lepe, pošta pa tako redka. Preide tudi več dni, preden dobimo pošto. Če se uradni spisi zakasnijo, je kriva pošta. Pravično bi bilo, da bi se poštnim selom zvišala nagrada. Sedanja komaj zadostuje za čevlje, ki jih poštni sel strga po dolgi in ostri cesti.

Zap. Brda. Vse naše življenje se suče sedaj okoli aprovizacije, ki pa je zaspala. Ni nam znano, je li drugod tudi tako, ali samo pri nas? Vsak teden se vozijo dan na dan ljudje od tu na Kranjsko po živež. Drugi gredo v Italijo, kjer za visoko ceno kaj izprosijo. Pa marsikdo pride domov prazen, jezen in lačen, ker mu orožniki navrane dragocenosti zaplenijo. Pomislimo le to—le: Revež doma nima živeža, družina je velika, umreti še pa ne mara za lakoto, aprovizacija nima nič . . . tedaj je prisiljen iskati drugod. Ali naj morda čaka mane iz nebes? Pa ne samo reveži, vsi stanovi trpe pomanjkanje in so prisiljeni iskati živeža pri dobrih ljudeh. Ko niso hoteli neki ženi dati dovoljenja za potovanje, je rekla: "Doma imam šest otrok, ki nimajo kaj jesti. Čemu nas pustite, **da počasi umiramo?"** **Tu pa tam se poslovi že marsikdo iz sveta, ker ni ma kaj jesti.** Po najnovejšem oklicu ministra za prehrano bodo na vse, ki hodijo drugam živeža iskat, že bolj strogo pazili. Prav je, naj prekupce in špekulante z živilom le strogo kaznujejo, a potrebne naj puste v miru. Sicer bi pa tud radi vedeli, kam gre zaplenjeno blago? Ali niso morda nekateri obogateli od tega? — Pa nas tolažijo z novino! Ali prvo so mnogi že porabili, druga bo za par mesecev, če je tatovi ne pokradejo, tako da za zimo v marsikateri hiši ne **bo niti suhega stebla.** Rekvizicije so preklicali," tatovi so tudi vedno na delu, tako do so kmetje prisiljeni stražiti krompir ali koruzo cele noči. Toda kaj pomaga? Revež straži na enem koncu njive, tat krade pa na drugom koncu. — Obnovitev gre tudi rakovo pot. Upali smo, da bodo pred zimo naša podrta, domovja vsaj deloma in nekaj popravljena — pa zastonj! Godi se nasprotno. Hiše se vedno bolj rušijo. Le tupatam je izmed sto hiš ena ali druga bolj srečna da je popravljena. Ko sem neki dan pobožno bral — in to v čisto slovenski občini — furlanski (!!), italijanski, nemški in (nazadnje!) slovenski oklic naše armade, ki slovesno zagotavlja, da nam no sedaj pomagala obnoviti porušene domove, se oglasi neka ženica zadaj: "Gospod, tisto tam pa ni res!" Pa pustimo vse "besede"! Skrbi nas, kaj bo z nami, ko pritisne mraz — in to ni daleč. Vsaj so naše barake kakor rešeta, okna, vrata so napravljena le za silo, morda samo iz platna, papirja, itd. In v teh stanovanjih naj se grejejo starčki, otroci in bolniki, ki vsem manjka potrebne obleke, odeje, itd.! Res ne umemo, kaj mislijo ',od zgoraj"! Bi se nas morda radi iznebili? — Šole so se začele s 1. septembrom, pa ne povsod. So vasi, ki imajo veliko števila otrok za šolo, pa pouka še ne bo, ker ni šolskih prostorov ali manka klopi. Pa bi napravili za šolo barake, bi kdo mislil. Toda preden dosežeš, da ti postavijo barako, moraš deset in desetkrat obletati razne urade ter trkati na različna vrata in srca. Pa si misliš: "Dobro sem opravil, in gledaš že v duhu lično barakico, toda mine en teden, mineta dva, trije, barake pa še ni. Če hočeš, kaj imeti, moraš znova začeti. Težave so tudi, če treba napraviti nove šolske klopi! Ne gre in ne gre! Ni desk, ni žrebljev, ni mizarja, itd.—Kjer so porušene cerkve, nameravajo tudi napraviti barake za službo božjo. Ampak, če hočeš imeti tudi barako, moraš biti nadležen, usiljiv, težak na cente, ne smeš odnehati, ampak poskusiti vse kljuke. "Težave so velike," pravi večkrat neki gospod, pa upajmo, da jih prebijemo.

Poljske straže. Izšla je ministrska naredba, ki določa, da morajo vočigled množečim se poljskim tatvinam občine ustanoviti ponočne poljske straže, kjer je to potrebno. Če tega ne store občine, naj to ukrene okrajno glavarstvo. Pametno. Zadrega bo samo z ljudmi, katerih ni dobiti za to posel. Morda bi minister za prehrano več profitiral, če bi vsi žandarje in uradnike ki so danes dolžni pobirati po železnicah male množive živeža, poslal ponoči na polje varovat krompir.

Avstrijska krona je šla zopet navzdol. Ena nemška marka velja sedaj 1 K 70 vin. (pred vojno 1 K 19 vin.) En švicarski frank velja uradno 2 K 50 vin. (pred vojno približno 95 vin.), če pa hočeš v Švici zasebno zamenjati svoj denar, moraš dati 5—6 kron za en švicarski frank.

Zvišanje osebnih železniških tarifov namerava menda zopet avstrijska železniška uprava. Povišanje bi znašalo 50%. S tem upa železniška uprava omejiti naval na želžnice in zboljšati svoje finance.

Telefon: Canal 80

Martin Nemanich

SLOVENSKA GOSTILNA IN RESTAVRACIJA

1900 W. 22nd St., vogal So. Lincoln St., Chicago, Ill.

Rojaki Slovenci vedno dobro došli!

Ne strašite se!

Vaš denar je varen!

Če tudi je razglašena vojna, se vlada ne bode polastila Vašega denarja, naloženega na banki. Tako izjavlja predsednikova vojna proklamacija. Kar je Vaše, je torej Vaše in ostane Vaše; nihče nima pravice do Vaše lastnine, dokler se Vi zadržite mirno in ne rujete zoper našo državo.

3%

obresti na hranilnih ulogah

3%

Obresti ako nedvignjene, se pripišejo h glavnici in se tako zopet obrestujejo.

Pri nas bodete vedno dobro in uljudno postreženi po svojem rojaku.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav in članica Federalnega rezervnega sistema.

Denarja v stari kraj vam sedaj ne svetujemo pošiljati, tudi ne po brezžičnem brzojavu, ker so razmere preveč nestanovitne. Oddajamo v najem varnostne škrinjice po $3.00 na leto za shranjenje vrednostnih papirjev in listin, kjer je potem isto varno pred ognjem in tatovi.

Poslopje, kjer so naši uradi, je naša lastnina.

Naše banka je depozitni urad za zvezno poštno branilnico, za mesto Joliet, za okraj Will, za državo Illinois in za vlado Združenih držav.

Odprto vsaki dan, razun nedelj in praznikov, od 9. dop. do 3. pop.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital $150,000. Rezervni sklad $360,000.

Primerno božično ali novoletno darilo.

HRENOLA ŠT. 2711. Ta krasni fonograf mahogany barve meri 11 palcev visočine, 17 palcev dolžine in 19 palcev širine, ima najnovejši motor in igra vse rekorde. Navadna cena $45, sedaj

$32.50

S tem fonografom damo 2 rekorda zastonj.

HRENOLA ŠT. 2428 je umotvor iznajditelja Hrenole in prekaša v umetnosti kakor tudi kakovosti vsak podoben izdelek na trgu. Motor je trden, najboljši, vsebuje vse najmodernejše iznajdbe v fonografski industriji poleg tega pa je opremljen s posebnim rogom, ki daje popolnoma naraven glas. Materijal je skozinskoz najboljši, kakor tudi delo. Ta fonograf je kras tudi za najimovitejšo hišo. Izdelan iz hrastovega in mahogany lesa. Vselej omenite kak les hočete. — Prejšnja cena $130, sedaj pa dobite ta fonograf in četvero rekordov za **$85**

Visokost fonografa 50 palcev, širokost 22 palcev.

Lahko plačate z Liberty bondi. Naš potovalni zastopnik je: F. P. Kristan. Pišite po naš cenik in naš novi cenik SLOVENSKIH "Columbia" plošč, (rekordov).

FRANK HREN & CO.,

348-358 N. State St. Chicago, Ill.,

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Kašelj

je vsakdanji gost skoro po vseh hišah; nihče ni neprijatelj tega nadležnega gosta; in vendar se tako rad in nepričakovano pojavi in ostaja rad dalje časa pri hiši. Odženite ga s kakim dobrim zdravilom, predno se ne ukoreni v vašem telesu. Vzemite splošno znano zdravilo zoper kašelj in to je:

Severa's Balsam for Lungs

(Severov Balzam za pljuča), ki je že od leta 1881 uspešno odpravljal kašelj, prehlad, hripavost, bronhitis in influenco. Otroci in odrasli ga imajo radi. To zdravilo deluje hitro in uspešno in naj bi se imelo isto pri vsaki hiši, ali družini. Dobite ga pri vašem lekarnarju. 25 in 50c.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Junaštvo in zvestoba.

Zgodovinski roman iz časov francoske revolucije.
(Spomini častnika švicarske garde Ludvika XVI.)
Nemško spisal Jos. Spillmann S. J. Poslovenil * * *

Nadaljevanje.

Za dva dni je sklenil pariški mestni svet, da mora biti dnevna straža sestavljena iz vseh bataljonov narodne brambe, da bodo imeli vsi mestni oddelki svoje zastopnike v Tuilerijah. Razun tega je treba Švicarjem odvzeti straženje gradu in postaviti taborišče krog Tuilerij, da se kralju prepreči vsak poskus k begu. Zdaj je bila zaduja ura poskusiti kraljevo rešitev. In res smo dobili povelje odposlati oddelek v Evreux.

7. avgusta zjutraj je odkorakalo tedaj 300 mož z osmimi častniki proti Normandiji. Ganjeni smo jim podali roke in rekli: "Na svidenje!" a sami nismo prav verjeli na to. Druge oddelke smo odposlali v različne kraje ob poti, da bi krili kraljev beg. Jaz sem se zgodaj napotil v Tuilerije, da z zanesljivimi možmi zasedem mesto ob vrtnem prizidku. A kako sem se ustrašil, do sem stopil na nabrežje Sene! Mrgolelo je tam narodnih bramboveev in jakobincev in zažgali so bili celo stražne ognje, ki so žareče razsvitljevali ozidje in reko.

Tu ni bilo misliti na kak skriven beg. Poiskal sem majorja Bachmanna, da bi mu predlagal, naj z oboroženo silo odvedemo kraljevo rodbino. Če bi iz bližnjih vojašnic pripeljali stotnije, ki so stale pripravljene na odhod, bi lahko kmalu ščistili nabrežje reke, in bližnja vrata bi branili tudi proti premoči toliko časa, da bi kralj ušel zadosti daleč.

S tem načrtom sem hitel k majorju. Ko sem hotel mimo Malteškega hotela, je planil iz hišnih vrat Valdouleurjev sluga in mi zaklical: "Že dve uri vas iščem! Gospod marquis vas prosi, da pridete takoj k njemu."

"Žalibog je nemogoče! Recite mu, da me veže nujna kraljeva služba. A prišel bom, kakor hitro bom mogel."

S temi besedami sem odšel v vojašnico, kjer sem majorju razložil načrt.

"To je bila tudi moja misel," je rekel. "Baš sem prišel iz Tuilerij, ker sem hotel kralja pregovoriti k temu. Zaman je. Kralj noče slišati ničesar o kaki sili. Zdaj je treba z vso naglico združiti v vajnice raztresene oddelke na poti proti Evreux-u, kolikor jih je še mogoče dobiti. Glavnega oddelka 300 mož žalibog ni moči več poklicati nazaj. Jutri zvečer mora ves polk v Tuilerije; kajti gotovo je sedaj, da drhal naskoči Tuilerije. Odjezdite brž v drugi dve vojašnici in poskrbite, da bodo bataljoni za jutri zvečer, kolikor mogoče dobro pripravljeni."

Skočil sem tedaj na konja in ponoči še oddirjal v vojašnico.

XXXVIII.

Tuilerije!

Zvečer 8. avgusta so bili raztreseni pododdelki že zopet zbrani v vojašnicah; le oddelka, ki je odšel proti Evreux-u ni bilo več moči dohiteti. Ko je napočila noč, sem stal s patrom Sekundom pred vojašnico in povedal mi je, da so ga prejšnji večer vabili v Malteški hotel, da bi blagoslovil dve poroki.

"Nisem ime lčasa za to," je rekel. "Spoved je zdaj važnejša ko poroka! No, naši katoliški vojaki so to razumeli in v teh treh dneh sem skoro vse spovedal. Odprl sem jim nebeška vrata na stežaj, da se bo sv. Peter čudil. Rad bi bil le, da bi bili tudi gospodje častniki tako dobri ko vojaki. Toda tudi tu velja zopet: "Ubogim se oznanuje evangelij!" Razun vas, Redinga in nekaj drugih iz Luzerna ni prišel skoro nihče k spovedi. No, ne bodo mi mogli reči na sodnji dan, da jih nisem vabil. Več ne stori navadno tudi Bog sam. Kdor ne sprejme ponujane roke, mora sam sebi pripisati pogubo, in kakor si postelješ, tako boš ležal, velja tudi za drugo življenje. Sicer pa polka ne bom zapustil, če pride do boja, in upam, da bom mogel pozneje rešiti kako ovčico."

Tako je govoril oče Sekundus, ko se je na ulici zaslišal peket kopit in je prijezdil aidmajor Anton von Glatz,

"Zaukažite takoj 'alarm'! je zaklical. "Ves polk mora biti pred tremi zjutraj v Tuilerijah".

"Bo že zopet kak prazen šum", sem rekel jaz.

"Ne, to pot bo zares. Za jutri je določena razprava o kraljevi odstavi in jakobinci bodo s silo pomagali svojim poslancem v zbornici."

Tedaj smo ukazali bobnati. Oba bataljona sta se postavila v bojni red. Razdelili smo municijo, kolikor je je bilo; le okrog 30 patron vsakemu možu. Ko je prikorakal še bataljon iz druge vojašnice smo vsi skupaj odšli. Le najpotrebnejša straža, za katero je major Bachmann odločil nekaj starejših vojakov, ki so imeli ženo in otroke, je ostala z nekaterimi bolniki doma.

Odkorakali smo kakor skozi sovražno deželo s predstražo in ogledniki. Pričakovali smo namreč, da nam zagrade pot, in bi si jo morali odpreti. Vendar smo našli že tudi naš prvi bataljon. V Tuilerijskem vrtu so še enkrat pogledali vse vrste; bilo nas je okoli 900: polk ni že tri leta dobival novincev, poleg tega je oddelek, ki je odšel v Normanijo z raznimi drugimi stražami oslabil polk za več ko četrtino.

Tuilerijski vrt je podolgast četverokotnik med trgom Ludovika XV. in gradom. Ravno pred njim je stalo poslopje postavodajalne skupščine. Radi njene varnosti, so bili narodni brambovci spravili precej topništva na eno stran vrta in ž njo bi lahko obvladali celi vrt in grad. To bi bila nevarnost, če bi se ne bilo več zanesti na narodno brambo.

Ura je bila baš tri, ko smo molče prikorakali do Tuilerij in zasedli sredino palače. Bila je to velika dvorana s širokimi kamenitimi stopnicami, pokrita z veliko kupolo. Lahko smo se vsi postavili v njej. Proti Senini strani so bile slavnostne dvorane in sobane kraljeve obitelji. aN drugi strani se je nahajala velika kapela, kraljevo gledališče in stanovanja daljnih kraljevih sorodnikov.

Vse znotraj in zunaj velike palače je blestelo v kraljevski krasoti. Stene in stropi stopnišča, galerij in hodnikov so okrašeni z bogatim pozlatilom in slikami, da niti ne govorim o razkošnem lepotiču dvoran in soban.

V tej kraljevski palači naj bi tedaj branili življenje Ludovika XVI. in njegove rodbine. Težka naloga, če bi napadalci mislili zares in če bi se naskoku drhali pridružili tudi bataljoni narodne brambe!

Videti je bilo,, da se bo glavni naskok izvršil od Karuseljskega trga, ne od vrtne strani. Tam so se nahajali štirje obsežni dvori, ki so bili med seboj in od Karuseljskega trga ločeni z visoko železno ograjo. Pred paviljonom Flore je ležal Princev dvor; pred središčem Kraljev dvor, največji med vsemi; dalje je bil Švicarski dvor, kateri je bil napolnjen s hlevi za orožništvo na konjih in s kolibami za naše vojake, in zraven mali dvor Marzan ter Brionski hotel, ki je bil za brambo zelo nepripraven.

Vojake smo spravili čez noč v omenjene kolibe. Ko je napočil dan, je zbral Galiot de Mandat, začasni višji poveljnik narodne brambe, hraber in odločen mož, častnike k nekakemu vojnemu posvetu in nam razložil svoj načrt. Upornikov ni pustiti pred grad, marveč razkropiti jih že na poti. Zato je namerjal zapreti most čez Seno s topništvom, da bi tako preprečil združenje predmestij na obeh bregovih. Glavna moč naj bi se postavila na Grevski trg, kamor vodi ulica iz predmestja Sv. Antona. Dobro razpostavljeni oddelki pa naj bi iz stranskih ulic prijeli napadalce od strani. Načrt je bil dober in pričakovati je bilo uspeha, če se je Mandat mogel zanesti na svoje ljudi.

To je bila težava, kakor se je potem pokazalo. Od 20,000 mož narodne brambe, ki jih je imel postaviti pariški mer (župan) za varnost javnega reda, jih je prišlo komaj 2,000 in med temi je bilo največ nezanesljivih. Le en bataljon je bil popolnoma zvest kralju. In tudi od 2000 plemenitnikov, katerim so bili razdelili vstopnice, jih je prišlo zdaj v uri nevarnosti komaj 200.

Med njimi sem zagledal prvega vrlega marquisa Valdouleurja. Oprt na palico, je težavno krevsal gori po stopnicah. Hitel sem k njemu in mu ponudil pazduho.

(Dalje prihodnjič.)

Kaj piše Mike Cegare?

POLENTARSKA.

Ši, ši, ši,
Trieste bella ti!
Tam so fige in rožiči;
Tam so bige in dekliči.
Ši, ši, ši,
Trieste mi diši.

La, la, la,
Gorica, ta pa ta!
Cara mija iredenta:
Vsa Goriška, Soča, Trenta.
La, la, la,
Avanti hajmo tja!

No, noj, noj,
Polenta in fižoj!
Tudi Reka, Pulj in Zara
Spada meni, vse do Bara.
Noj, noj, noj,
Ves Jadran ta je moj.

Maj, maj, maj,
Vi "ščavi" le nazaj!—
Bled, Postojna in Planina
Idrija vsa Kraševina.
Maj, maj, maj,
To bo taljansko zdaj!

E, e, e,
Teljan, počakaj le,
Krajev teh mi proč ne damo,
Rajši zopet se zlasamo.
E, e, e,
To vse slovensko je. — —

Mike C.

SLUŽBO IŠČE.

Priletna Slovenka pri kaki družini v Chicagu za lahko delo, ali pa za oskrbovanje otrok. Pri sebi ima 10 letno hčerko. Vprašajte za natančna pojasnila pri:
Uredništvu Glasila K. S. K. Jed.
1951 W. 22. Place.
Telefon: Canal 2487.

IŠČEM

John Janžekovič-a in sestro Marijo, omoženo Petrič. Prosim ju, da se javita zaradi smrti njiju brata Jerneja. Če kateri izmed cenj. rojakov ve za njiju naslove, prosim, naj mi jih blagovoli naznaniti.
Louis Janžekovich,
309 Granite St., Joliet, Ill.

DRUŠTVO "MARIJE SEDEM ŽALOSTI" ŠT. 50. K. S. K. J.,
N. S., PITTSBURGH, PA.

ima svojo redno mesečno sejo vsako drugo nedeljo v mesecu v Kranjsko Slovenskem Domu, 57 in Butler St., Pittsburgh, Pa.

Uradniki za leto 1918:
Predsednik: John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
I. tajnik: Frank Trempus, 5146 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Zastopnik: Jurij Gregurač, 4517 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društ. zdravnik: Dr. C. J. Stybr, 865 Lockhart St., N. S. Pittsburgh.

Člani se sprejemajo v društvo od 16. do 50. leta; posmrtnina je $1000, $500 ali $250. Naše društvo plačuje vsak dan en dolar, ali $7.00 bolniške podpore na teden.

Slovenci in Hrvati, kteri še niste pri robenem društvu, spadajoče k K. S. K. J. se uljudno vabijo pod zastavo zgoraj omenjenega društva.

Za vsa pojasnila se obrnite na zgoraj imenovane uradnike društva. V slučaju bolezni se mora vsak član tega društva oglasiti pri II. tajniku Frank Golobič, 5212 Natrona alley, Pittsburgh, Pa., isti dan ko zboli in ravno tako zopet ko ozdravi.

TELEFON CANAL 6027

Frank Grill's Dairy
Prva slovensko-hrvaška
MLEKARNA
1818 W. 22nd Street Chicago, Illinois.
Se priporoča slovenskim in hrvaškim gospodinjam slovenske chikaške naselbine.
Mleko razvažam strankam po hišah točno vsak dan.
Z velespoštovanjem Frank Grill, slovensko-hrvaški mlekar

MARIJA SLUGA
1828 W 22nd St.
Chicago, Ill.
Telephone Canal 6720
izkušena in z državnim dovoljenjem potrjena
BABICA
se uljudno priporoča slovenskim in hrvaškim ženam in ogrskim Slovenkam.

Tvrdka E. Bachman, inkorp.
ZASTAVE, REGALIJE IN RAZNE DRUŠTVENE POTREBŠČINE.
2107 S. Hamlin Ave., Chicago, Ill.
Telefon: Lawndale 441.

Pozor gg. tajniki krajevnih društev!
Kadar potrebujete nova društvena pravila, lično izdelana pisma, kuverte, vabila in vstopnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največjo slovansko unijsko tiskarno v Ameriki, na
NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
Ta Vam bode izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osobito vam priporočamo zelo pripravne Vplačilne knjižice za člane in članice, izdelane v malem žepnem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi zelo prikladne Nakaznice za blagajnike za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter pobotnice. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedno natančen pregled števila članov po skladih, ali razredih.
☞ Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorce gorinavedenih tiskovin na ogled brezplačno!
OPOMBA: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".

TISKOVINE
Posebne cene za slavna društva, cerkvene in šolske upravitelje, trgovce in zasebnike.
500 papirjev $2.00
500 kuvert 1.75
250 vel. kuvert 1.75
500 vstopnic 1.50
Bolniške liste, nakaznice in pobotnice po istotako niski ceni.
Pišite nam za ceno predno naročite pravila in tiskovine kje drugje.
AMERIKANSKI SLOVENEC,
1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pri volitvah ni merodajna kvaliteta glasovnice, temveč število istih.

Nekatere ženske se ne bojijo moških; pač imajo pa strah pred vsako miško.

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Skoro že 80 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovatelja zasluži popolno zaupanje in čislanje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper draginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cene nekoliko povišati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in vspeh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh bolezni jih je devetdeset odstotkov povzročenih in spočetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjščine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brlog zlotvornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakršne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno žareče rudeče vino. V zadevi zabasanosti, neprebavnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadne slabočе, kakor tudi v želodčnih nepriliknah, ki rade nadlegujejo ženske ob premembi žitja ali rudarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite ga v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT prodere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lumbago, otrpelosti gležnjev in drugih, najhitrejša in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in ust; istotako za čiščenje ran, izpuščajev in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJŠE NAGRADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH:
GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

JOSEPH TRINER CO.
Manufacturing Chemists
1333-1343 So. Ashland Ave. CHICAGO, ILLINOIS

POD VLADNIM NADZORSTVOM ZEDINJENIH DRŽAV.

Ustanovljena leta 1857

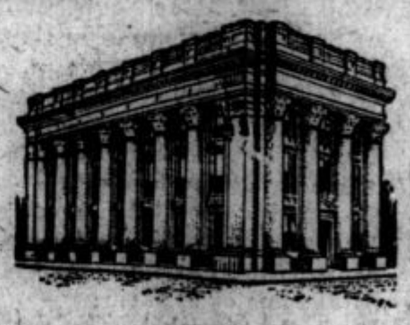

Nacijonalizirana leta 1864

ŽE 60 LET

je ta banka varno čuvala in držala prihranke ljudstva našega mesta. Ustanovljena je bila leta 1857. Sedaj ima že 14,000 ulagateljev. Njeno skupno premoženje, ali imetje znaša nad $8,500.000.00. Preostanek glavnice in čisti dobiček znaša nad $550.000.00, kar se drži v posebnem zaščitnem skladu.

Naložite torej Vaše prihranke v
NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI BANKI V JO LIETU.

3% Narastle obresti se polletno pripisujejo k glavnici, ali pa izplačujejo na hranilne uloge od $1.00 naprej. 3%

FIRST NATIONAL BANK OF JOLIET.
Joliet, Illinois.
"LJUDSKA BANKA".